

บทที่ 5

ยุทธศาสตร์การพัฒนากาชาด

บทที่ 5

ยุทธศาสตร์การพัฒนาภาคใต้

1 สถานการณ์ของภาคและบริบทการเปลี่ยนแปลง

1.1 สถานการณ์ด้านเศรษฐกิจ

(1) ฐานเศรษฐกิจของภาคใต้มีขนาดค่อนข้างเล็กและมีอัตราการเติบโตต่ำกว่าระดับประเทศมาโดยตลอด จึงมีบทบาทต่อเศรษฐกิจประเทศลดลงอย่างต่อเนื่อง ภาคใต้มีมูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวม ณ ราคาคงที่ (ปี 2530) ในปี 2549 จำนวน 355,353 ล้านบาท คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 8.77 ของผลิตภัณฑ์มวลรวมประเทศ โดยในช่วงแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 9 (พ.ศ. 2545-2549) เศรษฐกิจของภาคใต้มีอัตราการขยายตัวเฉลี่ยร้อยละ 4.45 ต่อปี เทียบกับระดับประเทศที่มีอัตราการขยายตัวเฉลี่ยร้อยละ 5.6 ต่อปี ส่งผลให้สัดส่วนมูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมของภาคใต้เมื่อเทียบกับระดับประเทศลดลงจากร้อยละ 9.14 ในปี 2545 เหลือร้อยละ 9.03 ในปี 2546 เหลือร้อยละ 8.99 ในปี 2547 และร้อยละ 8.86 ในปี 2548 และยังคงลดลงอย่างต่อเนื่องเหลือร้อยละ 8.77 ในปี 2549 โดยในช่วงปี 2547-2549 เศรษฐกิจของภาคใต้ประสบปัญหาการชะลอตัวอันเนื่องมาจากการเกิดกรณีพิพัตติภัยและเหตุการณ์ความไม่สงบในจังหวัดชายแดนภาคใต้ที่ส่งผลกระทบต่อบรรยากาศด้านการท่องเที่ยวและการลงทุนของภาค โดยเฉพาะในกลุ่มจังหวัดชายฝั่งทะเลอันดามันและกลุ่มจังหวัดชายแดนภาคใต้ที่มีอัตราการเติบโตทางเศรษฐกิจชะลอตัวลงค่อนข้างมาก

ตารางที่ 1 : แสดงผลิตภัณฑ์ภาคใต้ ปี 2545-2549 ตามราคาคงที่

ภาค/กลุ่มจังหวัด	มูลค่า (พันล้านบาท)					การขยายตัว (%)				
	2545	2546	2547	2548	2549	44-45	45-46	46-47	47-48	48-49
ภาคใต้ฝั่งอ่าวไทย	109.1	116.9	124.2	129.9	136.1	5.22	7.16	6.26	4.56	4.83
ภาคใต้ฝั่งอันดามัน	75.3	79.2	87.2	86.1	91.6	4.87	5.28	10.02	1.27	6.44
ภาคใต้ชายแดน	111.5	116.9	120.2	125.4	127.4	4.43	4.79	2.82	4.39	1.59
ภาคใต้	296.0	313.1	331.7	341.5	355.3	4.83	5.79	5.93	2.97	4.04
(สัดส่วนภาคต่อประเทศ)	9.14	9.03	8.99	8.86	8.77					
ประเทศ	3,237.0	3,468.1	3,688.1	3,855.1	4,052.0	5.32	7.14	6.34	4.53	5.11

(2) ฐานการผลิตแคบพึ่งพิงภาคการเกษตรเป็นหลักและยังมีรูปแบบการผลิตที่ใช้เทคโนโลยีต่ำ จึงมีผลผลิตภาพการผลิตต่ำ และมีแนวโน้มประสบปัญหาการขาดแคลนแรงงาน มูลค่าภาคการเกษตรมีสัดส่วนร้อยละ 34.9 ของผลิตภัณฑ์ภาค โดยผลิตผลการเกษตรหลักของภาคใต้ ได้แก่ ยางพารา ปาล์มน้ำมัน ไม้ผล และประมง ซึ่งการผลิตพืชหลักยางพารามีผลผลิตต่อไร่อยู่ที่ 286 กิโลกรัม โดยเพิ่มขึ้นเพียงเล็กน้อยในช่วงเกือบสิบปีที่ผ่านมาขณะที่ปาล์มน้ำมันมีผลผลิตต่อไร่ 2.8 ตันต่อไร่

ต่ำกว่าประเทศมาเลเซียที่มี 3.1 ต้นต่อไร่ นอกจากนี้ภาคการเกษตรกำลังมีแนวโน้มการประสบปัญหาขาดแคลนแรงงานเนื่องจากการเคลื่อนย้ายแรงงานเข้าสู่ภาคบริการมากขึ้นในระยะหลัง ประกอบกับการขยายพื้นที่ปลูกพืชที่มีผลตอบแทนสูง เช่น ยางพารา ปาล์มน้ำมันในพื้นที่ที่ไม่เหมาะสม อาทิ การปลูกยางพาราในพื้นที่ทำนา โดยเฉพาะในกลุ่มจังหวัดชายฝั่งทะเลอ่าวไทย ซึ่งนอกจากจะมีผลผลิตต่ำแล้วยังจะกระทบต่อพื้นที่การผลิตอาหารของภาค ส่วนการทำประมงได้ประสบปัญหาการเสื่อมโทรมของทรัพยากรและภาวะต้นทุนสูงจากราคาน้ำมันที่เพิ่มสูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง ซึ่งจะมีผลกระทบต่ออุตสาหกรรมต่อเนื่องที่ส่วนใหญ่ตั้งอยู่ในกลุ่มจังหวัดชายแดนภาคใต้ โดยเฉพาะจังหวัดสงขลาและปัตตานี

(3) การผลิตภาคอุตสาหกรรมมีการเติบโตช้า ส่วนใหญ่ยังเป็นการแปรรูปผลผลิตการเกษตรขั้นต้น อุตสาหกรรมเกิดใหม่มีน้อย โดยสัดส่วนมูลค่าภาคอุตสาหกรรมมีร้อยละ 13.6 และมีอัตราการขยายตัวต่ำประมาณร้อยละ 2-3 ต่อปี โดยอุตสาหกรรมส่วนใหญ่เป็นอุตสาหกรรมแปรรูปยางและไม้ยางพารา อุตสาหกรรมปาล์มน้ำมันและอุตสาหกรรมแปรรูปอาหารทะเล ในจำนวนนี้กว่าร้อยละ 80 ของจำนวนโรงงานเป็นอุตสาหกรรมแปรรูปขั้นต้น ซึ่งส่วนใหญ่เป็นขนาดเล็ก ใช้เทคโนโลยีต่ำ จึงสร้างมูลค่าเพิ่มแก่ผลิตภัณฑ์ได้ไม่สูงมากนัก ส่วนอุตสาหกรรมอื่นๆ เช่น อิเล็กทรอนิกส์ โรงงานผลิตภัณฑ์ยิบซั่ม มีอยู่น้อยมาก โดยโรงงานอุตสาหกรรมแปรรูปการเกษตรส่วนใหญ่จะตั้งอยู่ในแหล่งผลิตวัตถุดิบ ได้แก่ อุตสาหกรรมปาล์มน้ำมันตั้งอยู่ในกลุ่มจังหวัดชายฝั่งทะเลอ่าวไทย อุตสาหกรรมแปรรูปประมงตั้งอยู่ในกลุ่มจังหวัดชายแดนภาคใต้ อุตสาหกรรมแปรรูปยางและไม้ยางพาราตั้งอยู่ในกลุ่มจังหวัดชายฝั่งอ่าวไทยและกลุ่มจังหวัดชายแดนภาคใต้

ตารางที่ 2 : แสดงอุตสาหกรรมของภาคใต้ ปี 2549

อุตสาหกรรม	โรงงาน	เงินทุน (ล้านบาท)	คนงาน	แปรรูปขั้นต้น			
				โรงงาน	% โรงงาน	เงินทุน (ล้านบาท)	% เงินลงทุน
กลุ่มอาหาร	947	19,972	50,505	<ul style="list-style-type: none"> อาหารทะเลส่วนใหญ่เป็นผลิตภัณฑ์สำเร็จรูป น้ำมันปาล์มเป็นการแปรรูปขั้นต้น 			
กลุ่มยาง/ผลิตภัณฑ์ยาง	776	48,587	43,047	644	82.7	11,815.2	68
กลุ่มไม้แปรรูป	941	20,429	34,732	781	83	27,785	80

(4) การค้าชายแดนมีปริมาณกว่า 2 ใน 3 ของทั้งประเทศ และมีการขยายตัวในอัตราที่สูงอย่างต่อเนื่อง แต่ส่วนใหญ่เป็นการส่งออกวัตถุดิบสินค้าเกษตรไปแปรรูปในประเทศเพื่อนบ้านและการส่งออกสินค้าไปประเทศที่สามผ่านทางท่าเรือของประเทศเพื่อนบ้าน โดยในปี 2549 มีมูลค่าการค้าผ่านด่านศุลกากรในภาคใต้รวม 3.5 แสนล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 67.4 ของมูลค่าการค้าชายแดนทั้งประเทศ โดยมีอัตราการขยายตัวจากปี 2548 สูงถึงร้อยละ 25.8 ซึ่งเกือบทั้งหมดเป็นมูลค่าการค้าผ่านด่านศุลกากรในกลุ่มจังหวัดชายแดนภาคใต้ โดยเฉพาะด่านศุลกากรสะเตาและปาดังเบซาร์ในจังหวัดสงขลาที่มีมูลค่าการค้ารวมกันประมาณร้อยละ 95 ของมูลค่าการค้าชายแดนทั้งภาคใต้ เนื่องจากด่านศุลกากรสะเตาและปาดังเบซาร์เป็นจุดเชื่อมโยงของเส้นทางถนนสายหลักและเส้นทางรถไฟระหว่างประเทศไทยและมาเลเซียที่เชื่อมโยงไปสู่ท่าเทียบเรือระหว่างประเทศที่ปัตเตอร์เวอร์ (มาเลเซีย) และท่าเทียบเรือประเทศสิงคโปร์ โดยสินค้าส่งออกที่สำคัญคือ ผลิตภัณฑ์ยางพารา ผลิตภัณฑ์ยางและไม้ยาง สัตว์น้ำแช่แข็ง เป็นต้น

(5) การท่องเที่ยวเป็นแหล่งสร้างรายได้ 1 ใน 5 ของรายได้การท่องเที่ยวทั่วประเทศ แต่ยังเป็นการกระจุกตัวอยู่เฉพาะบางพื้นที่ โดยในปี 2549 มีรายได้จากการท่องเที่ยวของภาคใต้รวม 1.47 แสนล้านบาท หรือร้อยละ 20 ของรายได้การท่องเที่ยวรวมทั่วประเทศโดยส่วนใหญ่มาจากแหล่งท่องเที่ยวในกลุ่มจังหวัดชายฝั่งทะเลอันดามัน โดยเฉพาะจังหวัดภูเก็ต-พังงา-กระบี่ และเกาะสมุยในจังหวัดสุราษฎร์ธานี ซึ่งเป็นศูนย์กลางการท่องเที่ยวทางทะเลของภาคที่มีชื่อเสียงระดับนานาชาติ โดยมีรายได้รวมกันสูงถึงร้อยละ 83 ของรายได้การท่องเที่ยวภาคใต้ และเกือบร้อยละ 80 เป็นรายได้จากนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติ รองลงมาได้แก่ แหล่งท่องเที่ยวเมืองชายแดนในกลุ่มจังหวัดชายแดนภาคใต้ โดยเฉพาะเมืองหาดใหญ่-สะเดา ในจังหวัดสงขลา ซึ่งนักท่องเที่ยวส่วนใหญ่มาจากประเทศเพื่อนบ้าน คือ มาเลเซียและสิงคโปร์ อย่างไรก็ตามในช่วงปี 2547-2548 แหล่งท่องเที่ยวดังกล่าวได้รับผลกระทบจากเหตุการณ์ธรณีพิบัติภัยและเหตุการณ์ความไม่สงบในจังหวัดชายแดนภาคใต้ ทำให้มีนักท่องเที่ยวลดลงค่อนข้างมาก แต่สถานการณ์ก็ได้กลับเข้าสู่ภาวะปกติตั้งแต่ปี 2549

ตารางที่ 3 : รายได้จากนักท่องเที่ยวในภาคใต้ ปี 2545-2549

หน่วย : ล้านบาท

ภาค/กลุ่มจังหวัด	2545		2547		2549	
	รวม	%ชาวต่างชาติ	รวม	%ชาวต่างชาติ	รวม	%ชาวต่างชาติ
ภาคใต้ฝั่งอ่าวไทย	13,957.6	70.7	18,505.7	58.0	26,672.4	68.3
ภาคใต้ฝั่งอันดามัน	98,095.9	79.8	118,975.4	78.0	104,474.5	78.5
ภาคใต้ชายแดน	19,783.1	58.8	18,973.9	50.3	16,150.1	42.8
ภาคใต้	131,836.6	75.7	156,455.1	72.3	147,297.1	72.7
ประเทศ	526,954.5	55.3	667,536.8	52.5	705,046.5	48.2

ที่มา : กองสถิติและวิจัย การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย

ตารางที่ 4 : แสดงจำนวนและรายได้นักท่องเที่ยวตามรูปแบบการท่องเที่ยว

แหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญ	การท่องเที่ยวของภาคใต้ ปี 2549								
	นักท่องเที่ยว		รายได้		คชจ./วัน	วันพำนัก			
ลักษณะ: บูมพร	ทะเล : สุราษฎร์ ภูเก็ต พังงา-กระบี่	ชายแดน : สงขลา บัตตานี ยะลา นราธิวาส	อู่น้ำ : ฝรั่ง พัทลุง นครศรีฯ	ล้านคน	%ต่างชาติ	ล้านบาท	%ต่างชาติ	(บาท)	(วัน)
กลุ่มสุขภาพ	0.88	10.0	2,360	11.8	1,421	1.03			
กลุ่มอนุรักษ์	2.54	4.1	6,500	8.4	1,309	2.24			
กลุ่มทะเล	9.67	57.7	122,286	81.3	2,951	4.16			
กลุ่มชายแดน	4.02	33.3	16,150	46.4	2,097	2.07			
รวม	17.11	41.5	147,297	72.7	2,855	3.40			

(6) สัดส่วนคนจนในภาคใต้มีแนวโน้มลดลงอย่างต่อเนื่อง แต่ยังคงมีสัดส่วนสูงในบางพื้นที่ โดยเฉพาะในกลุ่มจังหวัดชายแดนภาคใต้ โดยสัดส่วนคนจนของภาคใต้ลดลงจากร้อยละ 17.6 ในปี 2543 เหลือร้อยละ 13.85 ในปี 2545 และร้อยละ 6.03 ในปี 2547 และลดลงเหลือร้อยละ 5.49 ในปี 2549 ซึ่งต่ำกว่าสัดส่วนในระดับประเทศที่มีสัดส่วนคนจนร้อยละ 9.55 โดยในกลุ่มจังหวัดชายแดนภาคใต้มีสัดส่วนคนจนสูงที่สุดคือ ร้อยละ 10.8 โดยเฉพาะในจังหวัดนราธิวาสและปัตตานี มีสัดส่วนคนจนสูงถึงร้อยละ 27.05 และร้อยละ 16.3 ตามลำดับ ซึ่งปัญหาส่วนใหญ่ ได้แก่ ปัญหาที่ดินทำกิน ปัญหาน้ำแล้ง และปัญหาที่อยู่อาศัย โดยคนยากจนส่วนใหญ่คือ ชาวประมงพื้นบ้าน ชาวนา ซึ่งประสบปัญหาความเสื่อมโทรมของทรัพยากรที่เป็นฐานการประกอบอาชีพและมีข้อจำกัดด้านทางเลือกอาชีพเพราะมีความรู้ต่ำ

ตารางที่ 5 : แสดงจำนวนและสัดส่วนคนจน

ภาค/กลุ่มจังหวัด	จำนวนคนจน (พันคน)				สัดส่วนคนจน (ร้อยละ)			
	2543	2545	2547	2549	2543	2545	2547	2549
ภาคใต้ฝั่งอ่าวไทย	422.7	200.4	137.9	77.41	13	6.06	4.05	2.28
ภาคใต้ฝั่งอันดามัน	115.4	62.8	49.2	28.6	7.46	3.92	2.93	1.56
ภาคใต้ชายแดน	791.9	520.4	318.5	366.2	16.16	24.58	9.7	10.81
ภาคใต้	1,330.1	783.5	505.4	472.2	17.6	13.9	6.0	5.5
ประเทศ	12,555.4	9,135.3	7,018.6	6,056.7	21.3	15.6	11.2	9.6

1.2 สถานการณ์ด้านสังคม

(1) มีแนวโน้มการเคลื่อนย้ายแรงงานเข้าสู่ภาคเกษตรกรรมมากขึ้นแต่แรงงานส่วนใหญ่ยังมีการศึกษาต่ำ ส่งผลกระทบต่อขีดความสามารถด้านการแข่งขันของภาค โดยสัดส่วนการทำงานภาคเกษตรลดลงจากร้อยละ 48.08 ในปี 2547 เป็นร้อยละ 46.7 ในปี 2549 ขณะที่สาขาบริการมีสัดส่วนเพิ่มขึ้นจากร้อยละ 14.52 เป็นร้อยละ 15.26 ส่วนสาขาการค้าและอุตสาหกรรมมีสัดส่วนลดลงเช่นเดียวกับสาขาเกษตรกรรม จึงมีแนวโน้มการขาดแคลนแรงงานภาคการเกษตรที่สูงขึ้น ขณะที่แรงงานภาคบริการจะมีปัญหาการว่างงานนอกฤดูกาลท่องเที่ยว โดยแรงงานส่วนใหญ่ยังมีคุณภาพในเกณฑ์ต่ำเนื่องจากจบการศึกษาระดับประถมและต่ำกว่าถึงร้อยละ 59.46 จึงมีผลิตภาพแรงงานต่ำและส่งผลให้ภาคการเกษตรมีอัตราการเติบโตค่อนข้างช้า

ตารางที่ 6 : แสดงสัดส่วนการมีงานทำแต่ละสาขา

ภาค/กลุ่มจังหวัด	หน่วย : ร้อยละ											
	ภาคเกษตร			อุตสาหกรรม			การค้า			บริการ		
	2547	2548	2549	2547	2548	2549	2547	2548	2549	2547	2548	2549
ภาคใต้ฝั่งอ่าวไทย	53.65	50.74	50.82	5.85	6.70	6.61	16.43	17.50	17.33	13.10	13.89	13.65
ภาคใต้ฝั่งอันดามัน	44.81	44.81	44.58	7.87	7.27	6.28	16.95	17.83	17.44	16.41	17.49	18.42
ภาคใต้ชายแดน	43.43	43.43	43.21	11.05	10.57	10.18	17.17	17.66	16.35	15.20	15.98	15.37
ภาคใต้	48.08	45.57	46.70	8.23	8.27	7.88	16.81	17.63	16.99	14.52	15.39	15.26

ที่มา : สำนักงานสถิติแห่งชาติ

(2) คนภาคใต้มีจำนวนปีการศึกษาเพิ่มขึ้นและสูงกว่าระดับประเทศยกเว้นใน 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ แต่ยังมีผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาในเกณฑ์ต่ำ โดยภาคใต้มีจำนวนปีการศึกษาเพิ่มขึ้นจาก 8.37 ปีในปี 2545 เป็น 8.8 ปีในปี 2548 ซึ่งสูงกว่าระดับประเทศคือ 8.5 ปี และสูงกว่าทุกภาค โดยจังหวัดภูเก็ตมีจำนวนปีการศึกษาเฉลี่ยสูงที่สุด 9.86 ปี รองลงมาคือ จังหวัดสงขลา 9.06 ปี ส่วนจังหวัดในกลุ่มจังหวัดชายแดนภาคใต้ยกเว้นสงขลา มีจำนวนปีการศึกษาเฉลี่ยต่ำที่สุดเพียง 8.2 ปี สำหรับคุณภาพการศึกษาของภาคใต้มีผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาในเกณฑ์ต่ำกว่าร้อยละ 50 ในทุกระดับชั้น คือ ประถมร้อยละ 42.9 มัธยมต้นร้อยละ 37.8 และมัธยมปลายร้อยละ 40.8 โดยเฉพาะใน 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ ซึ่งมีผลสัมฤทธิ์ที่ต่ำกว่าเกณฑ์เฉลี่ยของภาคในทุกระดับ เนื่องจากการหยุดการเรียนการสอนเป็นระยะๆ ในช่วงที่มีเหตุความรุนแรงตลอด 3 ปีที่ผ่านมา นอกจากนี้ยังมีจำนวนผู้ไม่รู้หนังสือของภาคใต้ยังมีสูง โดยมีจำนวนรวมถึง 426,463 คน คิดเป็นร้อยละ 16 ของจำนวนรวมทั้งประเทศ ส่วนใหญ่อยู่ในจังหวัดชายแดนภาคใต้ที่เป็นผลต่อเนื่องมาจากการมีปัญหาด้านความรู้และความเข้าใจภาษาไทย โดยเฉพาะในพื้นที่ชนบทซึ่งประชาชนยังนิยมใช้ภาษาท้องถิ่นในชีวิตประจำวัน จึงเป็นอุปสรรคต่อการเรียนรู้ให้เท่าทันโลก และส่งผลกระทบต่อขีดความสามารถทางการแข่งขันของพื้นที่

(3) สุขภาวะของประชาชนภาคใต้โดยรวมดีขึ้น แต่ยังด้อยกว่าระดับประเทศ โดยเฉพาะในจังหวัดชายแดนที่อยู่ในระดับด้อยที่สุดของภาค

(3.1) อัตราการตายทารกอยู่ในระดับสูงกว่าระดับประเทศและมีแนวโน้มเพิ่มสูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง ในปี 2545 มีอัตราการตายทารก 7.3 คนต่อการเกิดมีชีวิต 1,000 คน เพิ่มขึ้นเป็น 7.9 คนในปี 2546 และเพิ่มขึ้นเป็น 8.1 ในปี 2548 ซึ่งสูงกว่าระดับประเทศซึ่งมีอัตราเพียง 7.4 คน โดยกลุ่มจังหวัดชายแดนภาคใต้มีอัตราการตายทารกสูงที่สุด คือ 10.3 คนในปี 2549 โดยเฉพาะจังหวัดนราธิวาสมีอัตราสูงถึง 13.0 คน ยะลา 11.01 คน อัตราการตายของทารกที่มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นมีสาเหตุสำคัญส่วนหนึ่งมาจากผลกระทบจากเหตุการณ์ความไม่สงบของพื้นที่ที่เป็นอุปสรรคต่อการให้บริการด้านสาธารณสุขของรัฐ

(3.2) อัตราการตายของมารดามีแนวโน้มลดลงแต่ยังสูงกว่าระดับประเทศ ในปี 2548 มีอัตราการตายมารดา 19.7 คนต่อการเกิดมีชีวิตแสนคน และลดลงมาเป็นอัตรา 18.0 คน ในปี 2549 สูงกว่าระดับประเทศที่มีอัตราเพียง 11.7 คน โดยกลุ่มจังหวัดชายแดนภาคใต้มีอัตราการตายของมารดาสูงที่สุดของภาค คือ 28.1 คน โดยเฉพาะจังหวัดปัตตานี ยะลา และสตูล มีอัตราสูงมาก คือ 51.0 , 49.2 และ 43.5 คน ตามลำดับ ซึ่งจะส่งผลกระทบต่อความเข้มแข็งของสถาบันครอบครัวและคุณภาพของประชากรในระยะยาว โดยมีสาเหตุสำคัญส่วนหนึ่งจากที่เจ้าหน้าที่ไม่กล้าออกปฏิบัติงานอันเนื่องมาจากเหตุการณ์ความไม่สงบ ส่งผลการให้บริการด้านการดูแลสุขภาพอนามัยที่ทำได้น้อยลง

ตารางที่ 7 : แสดงอัตราการตายของมารดาและทารกในภาคใต้

ภาค/กลุ่มจังหวัด	อัตรามารดาตาย (ต่อการเกิดมีชีพ 1 แสนคน)					อัตราทารกตาย (อายุต่ำกว่า 1 ปี) (ต่อการเกิดมีชีพ 1 พันคน)				
	2545	2546	2547	2548	2549	2545	2546	2547	2548	2549
ภาคใต้ฝั่งอ่าวไทย	-	-	13.4	17.7	6.7	-	-	6.5	7.4	5.6
ภาคใต้ฝั่งอันดามัน	-	-	11.0	10.6	14.1	-	-	6.5	6.1	7.3
ภาคใต้ชายแดน	-	-	29.8	24.4	28.1	-	-	9.8	10.0	10.3
ภาคใต้	27.9	20.2	20.4	19.7	18.0	7.3	7.9	8.0	8.3	8.1
ประเทศ	14.7	13.7	13.3	12.2	11.7	6.5	7.2	7.5	7.6	7.4

ที่มา : สำนักงานนโยบายและยุทธศาสตร์ กระทรวงสาธารณสุข

หมายเหตุ : - ไม่มีข้อมูล

(4) สัดส่วนคดียาเสพติดยังคงเพิ่มขึ้น โดยเฉพาะเมืองท่องเที่ยวสำคัญ ๆ และเมืองชายแดน โดยเพิ่มขึ้นจาก 0.87 คดีต่อประชากรพันคนในปี 2547 เป็น 1.10 คดีในปี 2548 เทียบกับ 1.60 คดีในระดับประเทศ กลุ่มจังหวัดชายแดนภาคใต้มีสัดส่วนสูงสุดคือ 1.25 คดี จังหวัดนราธิวาสและยะลามีสัดส่วนสูงสุดคือ 1.82 และ 1.26 คดี ตามลำดับ รองลงมาคือ กลุ่มจังหวัดฝั่งอันดามันมีสัดส่วน 1.16 คดี จังหวัดภูเก็ตมีสัดส่วนสูงสุดและสูงเป็นอันดับหนึ่งของภาคคือ 2.88 คดี ซึ่งสูงกว่าระดับประเทศ ส่วนกลุ่มจังหวัดฝั่งอ่าวไทยมีสัดส่วน 0.93 คดี โดยจังหวัดสุราษฎร์ธานีมีสัดส่วนสูงสุด 1.41 คดี

(5) สถาบันครอบครัวอ่อนแอลงโดยเฉพาะในเมืองใหญ่และในจังหวัดชายแดนภาคใต้

(5.1) อัตราการหย่าร้างมีแนวโน้มเพิ่มขึ้น โดยเพิ่มขึ้นจาก 3.23 คู่ต่อพันครัวเรือนในปี 2547 เป็น 3.34 คู่ในปี 2548 กลุ่มจังหวัดฝั่งอันดามันมีอัตราการหย่าร้างสูงสุดเฉลี่ย 4.01 คู่ ในปี 2548 โดยจังหวัดภูเก็ตมีอัตราสูงสุดถึง 5.32 คู่ ซึ่งสูงกว่าอัตราระดับภาค รองลงมาคือ กลุ่มจังหวัดฝั่งอ่าวไทยมีอัตรา 3.71 คู่ จังหวัดสุราษฎร์ธานีมีอัตราสูงสุด 4.14 คู่ รองลงมาคือ ชุมพร 3.94 คู่ ซึ่งสูงกว่าระดับภาคส่วน กลุ่มจังหวัดชายแดนภาคใต้มีอัตราต่ำสุดเพียง 2.75 คู่ จังหวัดสงขลามีอัตราสูงสุด 4.32 คู่ อย่างไรก็ตาม การหย่าร้างของคู่สมรสในจังหวัดชายแดนภาคใต้ส่วนใหญ่จะเป็นการหย่าร้างตามหลักการศาสนาอิสลาม ซึ่งไม่มีการเก็บบันทึกข้อมูล จึงมีสถิติการหย่าร้างต่ำกว่าความเป็นจริงมาก

(5.2) เด็กกำพร้าและเด็กเร่ร่อนกระจุกตัวในจังหวัดชายแดนภาคใต้ ปี 2548 มีเด็กกำพร้าและเด็กเร่ร่อนจำนวน 16,950 คน คิดเป็นร้อยละ 10.9 ของเด็กกำพร้าทั่วประเทศ ส่วนใหญ่กระจุกตัวอยู่ในจังหวัดชายแดนภาคใต้ โดยจังหวัดนราธิวาสและปัตตานีมีสัดส่วนสูงถึงร้อยละ 40 ของเด็กกำพร้าในภาค ซึ่งมีสาเหตุสำคัญส่วนหนึ่งมาจากการมีอัตราการตายของมารดาในระดับสูง และมีการอพยพแรงงานไปทำงานในประเทศเพื่อนบ้าน จึงทอดทิ้งให้เด็กอยู่ตามลำพังนอกจากนี้ยังมีเด็กกำพร้าจากเหตุการณ์ภัยพิบัติสึนามิและเหตุการณ์ความไม่สงบในจังหวัดชายแดนภาคใต้ส่งผลให้มีเด็กกำพร้าเฉพาะกรณีดังกล่าว รวม 2,700 คน

(6) เหตุการณ์ความไม่สงบในจังหวัดชายแดนภาคใต้มีความรุนแรงอย่างต่อเนื่อง ส่งผลกระทบต่อการพัฒนาภาค โดยเฉพาะกลุ่มจังหวัดชายแดนภาคใต้และมีแนวโน้มการขยายตัวเป็นความเสี่ยงต่อความมั่นคงของประเทศมากขึ้น

เหตุการณ์ความไม่สงบที่เกิดขึ้นในจังหวัดชายแดนภาคใต้ คือ บัตตานี ยะลา นราธิวาส สตูลและ 4 อำเภอของสงขลา ได้แก่ อ.เทพา อ.สะบ้าย้อย อ.นาทวี และ อ.จะนะ ซึ่งเริ่มเกิดเหตุการณ์รุนแรงขึ้นตั้งแต่เดือนมกราคม 2547 และต่อเนื่องมาจนถึงปัจจุบัน โดยมูลเหตุของปัญหาเกิดจาก ขบวนการผู้ก่อความไม่สงบที่มีเป้าหมายเพื่อแบ่งแยกดินแดนได้นำประเด็นความแตกต่างด้านชาติพันธุ์ ศาสนา วัฒนธรรม และความเหลื่อมล้ำของการพัฒนาพื้นที่มาเป็นเงื่อนไขในการปลุกปั่นประชาชนให้เป็นปฏิปักษ์กับรัฐ โดยจำนวนเหตุการณ์ความรุนแรงยังมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง จาก 1,324 เหตุการณ์ในปี 2547 เป็น 1,889 เหตุการณ์ในปี 2548 เพิ่มขึ้นเป็น 2,064 เหตุการณ์ในปี 2549 และเพิ่มเป็น 2,633 เหตุการณ์ในปี 2550

ผลกระทบจากเหตุการณ์ความไม่สงบนอกจากจะก่อให้เกิดความสูญเสียด้านชีวิตและทรัพย์สินเป็นจำนวนมาก โดย ณ สิ้นปี 2550 มีจำนวนผู้เสียชีวิตรวมกว่า 2,000 คน ผู้บาดเจ็บเกือบ 4,000 คน และยังได้ส่งผลเสียต่อทั้งด้านเศรษฐกิจและด้านคุณภาพชีวิตของประชาชน โดยเฉพาะผลกระทบด้านการศึกษาและสาธารณสุขที่จะมีผลลบต่อคุณภาพของคนในพื้นที่ในระยะยาว นอกจากนี้ยังจะมีแนวโน้มที่จะขยายตัวกลายเป็นปัญหาความเสี่ยงต่อความมั่นคงของประเทศ คือ 1) การก่อความไม่สงบอาจนำไปสู่ปัญหาการแตกความสามัคคีในประเทศ 2) อาจมีการขยายตัวกลายเป็นปัญหาระหว่างประเทศ ทำให้ประเทศไทยอาจถูกแทรกแซงจากมหาอำนาจและองค์กรระหว่างประเทศ และ 3) อาจขยายตัวเป็นปัญหาการก่อการร้ายระหว่างประเทศที่มีการแทรกแซงจากองค์กรก่อการร้ายทั้งในระดับภูมิภาคและระดับโลก

1.3 สถานการณ์ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

(1) พื้นที่ป่าไม้ เพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ 25.4 ของพื้นที่ภาค แต่ยังต่ำกว่าค่าเฉลี่ยของประเทศที่เท่ากับร้อยละ 32.7 พื้นที่ป่าบกและป่าชายเลนในภาคใต้เพิ่มขึ้นจาก 9,575,188 ไร่ และ 1,308,125 ไร่ ในปี 2543 เป็น 9,693,250 ไร่ และ 1,521,313 ไร่ ในปี 2547 ตามลำดับ โดยพื้นที่ป่าบกและป่าชายเลนรวมกันคิดเป็นร้อยละ 25.4 ของพื้นที่รวมของภาค ซึ่งต่ำกว่าสัดส่วนร้อยละ 32.7 ของระดับประเทศ จังหวัดที่มีพื้นที่ป่าบกมากที่สุด คือ จังหวัดสุราษฎร์ธานีมีพื้นที่ 2,296.25 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 23.69 ของพื้นที่ป่าบกทั้งหมดในภาคใต้ รองลงมาคือ จังหวัดนครศรีธรรมราช มีพื้นที่ 1,000,812 ไร่ คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 10.32 ส่วนจังหวัดที่มีพื้นที่ป่าบกน้อยที่สุดคือ จังหวัดปัตตานี มีเพียง 26,937 ไร่ สำหรับป่าชายเลนส่วนใหญ่อยู่ในจังหวัดพังงามีพื้นที่ 260,687 ไร่ คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 17.14 ของพื้นที่ป่าชายเลนทั้งหมดในภาคใต้ รองลงมาคือ จังหวัดกระบี่และสตูล ซึ่งมีพื้นที่ใกล้เคียงกันคือ 218,812 ไร่ และ 217,000 ไร่ ตามลำดับ โดยการเพิ่มขึ้นของป่าชายเลนจะส่งผลดีต่อการฟื้นฟูทรัพยากรประมงที่ประสบภาวะเสื่อมโทรมในขั้นวิกฤตในปัจจุบัน

(2) ทรัพยากรประมง มีภาวะเสื่อมโทรมในขั้นวิกฤต ที่ดินมีปัญหาด้านคุณภาพ และมีปัญหาการกัดเซาะชายฝั่งทะเล ทรัพยากรประมงมีปริมาณลดลงอย่างต่อเนื่อง โดยปริมาณสัตว์น้ำที่จับได้ลดลงจาก 298 กิโลกรัมต่อชั่วโมงในปี 2504 เหลือ 20 กิโลกรัมในปี 2532 และ 12 กิโลกรัมในปี

2548 ในขณะที่ทรัพยากรดินของภาคกว่าครึ่งหนึ่งหรือประมาณ 24.97 ล้านไร่ มีปัญหาต่อการใช้ประโยชน์ทางการเกษตร ปัญหาที่พบคือ ดินเปรี้ยว ดินทราย เป็นต้น รวมทั้งมีแนวโน้มของปัญหาการกัดเซาะชายฝั่งที่ทวีความรุนแรงมากขึ้น ทั้งที่มีสาเหตุมาจากความแปรปรวนของสภาพภูมิอากาศ ส่งผลให้มีคลื่นลมแรงในช่วงฤดูมรสุม และที่เป็นผลกระทบจากสิ่งปลูกสร้างบริเวณชายทะเล

(3) ปัญหามลภาวะจากขยะมูลฝอยและน้ำเสียมีปัญหารุนแรงขึ้นในเมืองใหญ่และเมืองท่องเที่ยว โดยเฉพาะจังหวัดภูเก็ต มีปริมาณขยะสูงถึง 520 ตัน/วัน ขณะที่เตาเผามีความสามารถกำจัดได้เพียง 250 ตัน/วัน เท่านั้น เช่นเดียวกับน้ำเสียที่มีปริมาณถึง 42,000 ลบ.ม./วัน ขณะที่ความสามารถบำบัดได้เพียง 36,000 ลบ.ม./วัน จังหวัดสุราษฎร์ธานีมีปริมาณขยะ 150 ตัน/วัน ขณะที่พื้นที่ฝังกลบเต็ม และมีปริมาณน้ำเสีย 20,000 ลบ.ม./วัน แต่ยังไม่มียระบบบำบัด หากใหญ่มีปริมาณขยะ 200 ตัน/วัน เท่ากับความสามารถในการกำจัด และคาดว่าจะรองรับได้อีก 1 ปี ซึ่งแนวโน้มของปัญหามลภาวะจากขยะและน้ำเสียจะกลายเป็นข้อจำกัดของการพัฒนาพื้นที่ดังกล่าว ถ้าไม่ได้รับการบริหารจัดการในการแก้ไขปัญหาที่ดีพอ

1.4 บริบทการเปลี่ยนแปลง

ภาคใต้ต้องเผชิญกับบริบทการเปลี่ยนแปลงของโลกในหลายด้านซึ่งกระทบทั้งที่เป็นโอกาสและข้อจำกัดในการพัฒนาอย่างมาก ซึ่งการพัฒนาในระยะต่อไปควรเตรียมความพร้อมและรู้จักนำศักยภาพที่มีอยู่มาปรับใช้ประโยชน์ โดยแนวโน้มของบริบทการเปลี่ยนแปลงที่สำคัญมี 5 บริบท คือ

(1) ข้อตกลงทางการค้าในลักษณะทวิภาคี (FTA) ระหว่างประเทศไทยกับจีน ญี่ปุ่น อินเดีย และออสเตรเลีย เปิดโอกาสในการพัฒนาและขยายการค้า การลงทุนให้กับสินค้าและบริการในภาคมากขึ้น โดยเฉพาะ ยางพารา ผลไม้ ทุเรียน มังคุด และกุ้ง ที่มีโอกาสส่งออกสู่ตลาดญี่ปุ่นมากขึ้น นอกจากนี้ความร่วมมือทางเศรษฐกิจกับประเทศเพื่อนบ้านระหว่างอินโดนีเซีย-มาเลเซีย-ไทย ภายใต้กรอบ IMT-GT และความร่วมมือระหว่างไทย-มาเลเซีย ภายใต้กรอบ JDS เป็นโอกาสในการพัฒนาด้านการเกษตร การค้า การลงทุน และการท่องเที่ยวและการคมนาคมขนส่งร่วมกัน อย่างไรก็ตามการรวมกลุ่มทางเศรษฐกิจได้ส่งผลทางลบต่อภาคใต้ เช่น การกีดกันทางการค้าที่ไม่ใช่ภาษีของสินค้ากุ้งจากกลุ่ม EU และสหรัฐอเมริกา เป็นต้น

(2) การเปลี่ยนแปลงด้านสังคม จากโครงสร้างประชากรของโลกที่เปลี่ยนแปลงเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุ พฤติกรรมการบริโภค และการดูแลสุขภาพรวมทั้งมีแนวโน้มผู้เกษียณการทำงานของผู้ที่เดินทางไปพักผ่อนในต่างประเทศ จะเป็นโอกาสในการพัฒนาธุรกิจบริการการท่องเที่ยวในภาคใต้ เช่น ที่พักแบบ Long stay, Home Stay, Spa, การดูแลผู้สูงอายุ บริการสุขภาพ เพื่อตอบสนองความต้องการของกลุ่มเหล่านี้ ในขณะที่เดียวกันก็มีผลกระทบเชิงลบ คือ การตอบรับวัฒนธรรมต่างชาติ โดยเฉพาะกลุ่มเด็ก /วัยรุ่นที่นิยมบริโภคอาหาร Fast Food มากขึ้น ส่งผลต่อสุขภาพและการเกิดโรค เป็นต้น

(3) การเปลี่ยนแปลงเทคโนโลยี เป็นโอกาสในการนำเทคโนโลยีใหม่ โดยเฉพาะเทคโนโลยีสารสนเทศ (ICT) มาพัฒนาเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการค้าและบริการท่องเที่ยวของภาคใต้ และเทคโนโลยีชีวภาพที่จะนำมาพัฒนาเพิ่มมูลค่าวัตถุดิบผลิตผลการเกษตรของภาค เช่น การผลิตพลังงานชีวภาพจากปาล์มน้ำมัน เป็นต้น

(4) การเคลื่อนย้ายแรงงาน ปัจจุบันความร่วมมือระหว่างประเทศและการเดินทางเข้าออกระหว่างประเทศโดยเฉพาะประเทศเพื่อนบ้านมีความสะดวกและง่ายขึ้น เป็นโอกาสให้เกิดการลักลอบทำงานในประเทศเพื่อนบ้านที่มีเศรษฐกิจดีกว่า เช่น การอพยพแรงงานเข้าไปทำงานในประเทศมาเลเซีย ซึ่งส่งผลกระทบต่อการขาดแคลนแรงงานของภาค อย่างไรก็ดีตามภาคใต้มีแรงงานลักลอบเข้าเมืองจากพม่า ลาว และกัมพูชา ซึ่งส่วนใหญ่ทำงานในสวนยาง สวนปาล์ม ประมง และภาคบริการต่างๆ จำนวนมาก ถึงแม้จะช่วยแก้ปัญหาการขาดแคลนแรงงานได้บางส่วน แต่ก็มีแนวโน้มต่อการเกิดปัญหาสังคมตามมาคือ ปัญหาด้านความมั่นคง ยาเสพติด ปัญหาสาธารณสุข การนำโรคระบาดเข้ามาแพร่กระจาย เช่น โรคเท้าช้าง มาเลเซีย เป็นต้น

(5) ภาวะโลกร้อน ซึ่งส่งผลกระทบต่อ การเปลี่ยนแปลงภาวะอากาศ เช่น การเกิดลมมรสุมฝนตกหนักติดต่อกันเป็นเวลานานทำให้เกษตรกรมีจำนวนวันกรีดยางลดลง และกระทบต่อการประกอบอาชีพประมง รวมทั้งผลกระทบต่อปริมาณและคุณภาพของพืชผลเกษตรอื่นๆ อาทิผลไม้ ฯลฯ นอกจากนี้ยังก่อให้เกิดความเสี่ยงจากภัยพิบัติจากธรรมชาติที่มีแนวโน้มของความรุนแรงและความถี่สูงขึ้น เช่น การเกิดน้ำหลาก ดินถล่ม และน้ำท่วมฉับพลัน ส่งผลเสียหายทั้งต่อชีวิต ทรัพย์สิน

2 การวิเคราะห์สภาวะแวดล้อม

2.1 การประเมินสถานการณ์สภาวะแวดล้อมของภาคปัจจัยภายใน (จุดแข็ง จุดอ่อน) และวิเคราะห์ปัจจัยภายนอก (โอกาส ภัยคุกคาม) ซึ่งสามารถสรุปได้ดังนี้

(1) จุดแข็ง

(1.1) ภาคใต้ที่ตั้งอยู่ในจุดกึ่งกลางระหว่างเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ที่มีประเทศจีนเป็นศูนย์กลางเศรษฐกิจและเอเชียใต้ที่มีอินเดียเป็นศูนย์กลางเศรษฐกิจจะมีกายภาพเปิดสู่ทะเลทั้ง 2 ด้าน จึงมีศักยภาพในการพัฒนาเป็นประตูการค้าขนสงทางทะเลเชื่อมโยงสู่ภูมิภาคต่างๆ ทั้งด้านฝั่งทะเลอันดามันและทะเลอ่าวไทย

(1.2) ลักษณะภูมิประเทศและภูมิอากาศของภาคใต้มีความเหมาะสมต่อการผลิตด้านเกษตร ภาคใต้จึงเป็นแหล่งผลิตสินค้าเกษตร คือ ยางพารา ปาล์มน้ำมัน และผลิตผลการประมงที่สำคัญของประเทศ

(1.3) มีทรัพยากรธรรมชาติที่เป็นแหล่งสวยงามตามธรรมชาติจำนวนมากและมีความหลากหลายทั้งแหล่งธรรมชาติบนบกและในทะเล จึงมีศักยภาพในการพัฒนาเป็นแหล่งท่องเที่ยวได้หลากหลายรูปแบบ โดยปัจจุบันมีแหล่งท่องเที่ยวที่มีชื่อเสียงระดับนานาชาติ เช่น เกาะภูเก็ต เกาะพีพี เกาะสมุย เป็นต้น

(1.4) อนุภาคจังหวัดชายแดนภาคใต้มีประชากรส่วนใหญ่นับถือศาสนาอิสลาม จึงมีวัฒนธรรมสังคมเชื่อมโยงอยู่กับประเทศโลกมุสลิมที่จะสามารถใช้เป็นสื่อในการสร้างความร่วมมือด้านการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมระหว่างกันได้

(1.5) พื้นที่ทางตอนใต้มีอาณาเขตติดต่อกับประเทศเพื่อนบ้านตอนใต้ ได้แก่ มาเลเซียมีโครงข่ายการคมนาคมขนส่งเชื่อมโยงระหว่างกันอย่างสะดวก และมีข้อตกลงความร่วมมือ เศรษฐกิจระหว่างกันภายใต้กรอบข้อตกลง โครงการ JDS ระหว่างไทย-มาเลเซีย และโครงการ IMT-GT ระหว่างไทย-มาเลเซีย-อินโดนีเซีย ที่จะช่วยผสมผสานจุดเด่น จุดด้อยและเชื่อมโยงการพัฒนาเพื่อ กระตุ้นการพัฒนาเศรษฐกิจของพื้นที่ความร่วมมือได้

(2) จุดอ่อน

(2.1) มีภาพลักษณ์ความไม่สงบในจังหวัดชายแดนภาคใต้และความเสี่ยงจากภัย ธรรมชาติที่มีผลความเสียหายรุนแรง เช่น ธรณีพิบัติภัย (สึนามิ) ที่มีผลกระทบต่อการพัฒนาการค้า การ ลงทุน และการท่องเที่ยวของพื้นที่

(2.2) ทรัพยากรธรรมชาติที่เป็นฐานการผลิตประสพภาวะเสื่อมโทรม โดยเฉพาะ ทรัพยากรประมงที่อยู่ในภาวะวิกฤติ และมีผลกระทบต่อเนื่องต่ออุตสาหกรรมแปรรูปอาหารทะเลที่ ประสพปัญหาขาดแคลนวัตถุดิบ นอกจากนี้ยังมีปัญหาคุณภาพดิน เช่น ดินเปรี้ยว ทำให้มีข้อจำกัดต่อ การใช้ประโยชน์

(2.3) ฐานการผลิตแคบ พึ่งพาภาคเกษตรที่ขึ้นอยู่กับการผลิตสินค้าเพียงไม่กี่ชนิด ได้แก่ ยางพารา ปาล์มน้ำมัน ไม้ผลและประมง ซึ่งรูปแบบการผลิตยังคงเป็นแบบดั้งเดิม ใช้เทคโนโลยีต่ำ จึงมีผลิตภาพการผลิตต่ำ และขาดการพัฒนาการแปรรูปเพื่อเพิ่มมูลค่าส่วนใหญ่จึงเป็นการจำหน่ายเป็น สินค้าขั้นปฐมและสินค้าแปรรูปขั้นต้น จึงมีมูลค่าต่ำ

(2.4) มีปัญหาคุณภาพชีวิตของคนในบางพื้นที่ โดยเฉพาะในจังหวัดชายแดน ภาคใต้ ซึ่งมีปัญหาทั้งด้านความรู้ และสุขภาพ และโดยเฉพาะปัญหาความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน อันเนื่องมาจากเหตุการณ์ความไม่สงบ

(2.5) โครงสร้างพื้นฐานหลักไม่เพียงพอ /ไม่ได้มาตรฐาน เช่น ท่าเรือระหว่าง ประเทศเพื่อรองรับการส่งสินค้าออกของภาค ขณะที่โครงสร้างพื้นฐานบางแห่งยังถูกใช้ไม่เต็มศักยภาพ เช่น สนามบิน ภายในประเทศ ท่าเรือชายฝั่ง ฯลฯ

(3) โอกาส

(3.1) ความร่วมมือทางเศรษฐกิจระหว่างประเทศและข้อตกลง FTA ไทย-จีน ไทย- ญี่ปุ่น และไทย-อินเดีย สร้างโอกาสด้านการตลาดให้แก่สินค้าเกษตรจำพวกยางพารา ไม้ผล และกุ้ง รวมทั้งกิจกรรมบริการ เช่น Home Stay , Spa ธุรกิจบริการ การดูแลผู้สูงอายุ และบริการด้านสุขภาพ มากขึ้น

(3.2) กระแสนิยมการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์และเชิงสุขภาพเป็นโอกาสในการพัฒนา แหล่งท่องเที่ยวและรูปแบบการท่องเที่ยวใหม่ๆ รวมทั้งการพัฒนาสินค้าและบริการของชุมชน โดยเฉพาะ การผลิตสินค้าที่ใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่น เช่น สินค้า OTOP ฯลฯ

(3.3) นโยบายการพัฒนาประเทศเป็นครัวโลกและการพัฒนาอุตสาหกรรมอาหารฮาลาลเพื่อการส่งออก เป็นโอกาสในการพัฒนาอุตสาหกรรมอาหารฮาลาลในจังหวัดชายแดนภาคใต้ทั้งระดับอุตสาหกรรมชุมชน SMEs และอุตสาหกรรมโรงงาน

(3.4) สถานการณ์ด้านราคาน้ำมันที่เพิ่มสูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง และนโยบายการพัฒนาพลังงานทดแทนจะเป็นโอกาสในการพัฒนาการผลิตปาล์มน้ำมันและไบโอดีเซลมากขึ้น นอกจากนี้การที่น้ำมันมีราคาสูงจะส่งผลให้มีความต้องการยางพารามากขึ้นด้วย เนื่องจากยางเทียมที่เป็นผลพลอยได้จากอุตสาหกรรมน้ำมันมีต้นทุนสูงขึ้น

(3.5) ทิศทางการเติบโตอย่างต่อเนื่องของอุตสาหกรรมปิโตรเคมีและอุตสาหกรรมเหล็ก ซึ่งเป็นอุตสาหกรรมที่มีศักยภาพ ในขณะที่พื้นที่รองรับบริเวณ ESB และ อ.บางสะพาน จ.ประจวบคีรีขันธ์ มีข้อจำกัดต่อการขยายพื้นที่ ภาคใต้จึงมีโอกาที่จะเป็นทางเลือกในการพัฒนารองรับอุตสาหกรรมดังกล่าว

(4) ภัยคุกคาม

(4.1) แรงงานต่างด้าวที่เข้ามาทำงานทั้งในภาคการเกษตร เช่น สวนยางพารา สวนปาล์ม น้ำมัน การทำประมงมีผลกระทบต่อความมั่นคง การแพร่ระบาดของโรคติดต่อ และยาเสพติด

(4.2) มาตรการการกีดกันทางการค้าที่ไม่ใช่ภาษีของประเทศผู้ซื้อสินค้ามีผลกระทบต่อสินค้าส่งออกของภาคใต้ เช่น กุ้ง

(4.3) ความเข้มงวดในการให้สิทธิทำประมงในน่านน้ำของประเทศเพื่อนบ้าน เช่น มาเลเซีย พม่า อินโดนีเซีย ส่งผลกระทบต่ออุตสาหกรรมประมงและการขาดแคลนวัตถุดิบเพื่อป้อนโรงงานอุตสาหกรรมแปรรูปอาหารทะเลของภาค

2.2 วิเคราะห์ความสัมพันธ์ของสถานะของภาคระหว่างปัจจัยภายนอก (โอกาส ภัยคุกคาม) และปัจจัยภายใน (จุดแข็ง จุดอ่อน)

(1) ภาคใต้มีจุดแข็งด้านที่ตั้งที่มีพื้นที่ติดทะเลทั้งสองด้านจึงมีสถานที่สวยงามตามธรรมชาติ โดยเฉพาะแหล่งธรรมชาติทางทะเลที่มีชื่อเสียงระดับโลก รวมทั้งมีความอุดมสมบูรณ์ของทรัพยากรประมง ประกอบกับการมีสภาพภูมิอากาศที่เหมาะสมต่อการปลูกพืช โดยเฉพาะยางพารา ปาล์ม น้ำมัน ซึ่งเป็นพืชเศรษฐกิจหลักของภาคและเป็นสินค้าส่งออกที่สำคัญของประเทศ เมื่อพิจารณาจากโอกาสด้านตลาดที่มีแนวโน้มขยายตัวอย่างต่อเนื่อง จึงควรมุ่งพัฒนาผลิตภาพและคุณภาพของสินค้าเพื่อสร้างรายได้เพิ่มให้กับภาค และเมื่อพิจารณาจุดแข็งด้านการเป็นแหล่งวัตถุดิบ จึงควรมุ่งพัฒนาอุตสาหกรรมต่อเนื่องเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มแก่ผลผลิตผลการเกษตรของภาคให้สร้างรายได้เพิ่มให้แก่ภาคให้มากที่สุด ซึ่งการพัฒนาดังกล่าวจะสำเร็จได้จำเป็นต้องมีการพัฒนาท่าเรือน้ำลึกในพื้นที่เพื่อเป็นปัจจัยกระตุ้นให้มีการพัฒนาอุตสาหกรรมและยกระดับไปยังห่วงโซ่มูลค่าสูงขึ้น เช่น อุตสาหกรรมผลิตรถยนต์ อุตสาหกรรมพลังงานชีวภาพจากปาล์ม น้ำมัน ฯลฯ เข้ามาตั้งโรงงานในพื้นที่และใช้ท่าเรือน้ำลึกที่พัฒนาขึ้นเป็นประตู (Gateway) สำหรับการส่งออกทางทะเลและนำเข้าวัตถุดิบ นอกจากนี้เมื่อพิจารณาถึงโอกาสจากนโยบายการพัฒนาอุตสาหกรรมเหล็กและอุตสาหกรรมปิโตรเคมี ซึ่งเป็น

อุตสาหกรรมที่มีศักยภาพของประเทศที่ประสบปัญหาด้านพื้นที่รองรับการขยายตัวภาคใต้ จึงมีโอกาที่จะพัฒนาเป็นพื้นที่ทางเลือกสำหรับรองรับอุตสาหกรรมดังกล่าว

(2) ในขณะที่ภาคใต้มีที่ตั้งติดทะเลและมีศักยภาพในการผลิตสินค้าเกษตรเพื่อการส่งออก และมีแหล่งท่องเที่ยวที่มีชื่อเสียงได้รับความนิยมระดับนานาชาติ แต่ด้วยข้อจำกัดที่การขนส่งสินค้าออกสู่ตลาดไม่สามารถส่งออกจากภาคใต้ได้โดยตรง เนื่องจากไม่มีสินค้าที่นำเข้ามาในภาคที่มีปริมาณมากพอให้เกิดความสมดุลกับปริมาณสินค้าส่งออกเพื่อให้สายการบินเรือระหว่างประเทศมีความคุ้มค่าในการเดินเรือเข้ามาเทียบท่าเพื่อขนส่งสินค้าเข้า และนำสินค้าออกจากภาคใต้ ในปัจจุบันสินค้าเกษตรหลักของภาคจึงถูกส่งออกไปในรูปวัตถุดิบเพื่อไปแปรรูปในประเทศเพื่อนบ้านและหรือส่งออกไปในประเทศที่สามผ่านทางประเทศเพื่อนบ้าน จึงจำเป็นต้องมีการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและระบบขนส่งต่อเนื่องหลายรูปแบบเพื่อเชื่อมโยงแหล่งผลิตสินค้าในภาคใต้สู่ตลาดนานาชาติได้โดยตรงเพื่อกระตุ้นให้เกิดกิจกรรมเศรษฐกิจใหม่ ๆ โดยเฉพาะกิจกรรมการลงทุนที่ต้องนำเข้าวัตถุดิบจากภายนอกมากแปรรูปเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มภายในภาคก่อนส่งออกสู่ตลาด

(3) จากนโยบายการพัฒนาประเทศเป็นแหล่งผลิตสินค้าอาหารและสินค้าเกษตรส่งออก รวมทั้งนโยบายการเพิ่มศักยภาพการสร้างรายได้จากภาคบริการนับเป็นโอกาสในการพัฒนาภาคการเกษตรและการท่องเที่ยวของภาคใต้ แต่เมื่อพิจารณาจุดอ่อนของฐานผลิตสินค้าและบริการภายในภาคที่พึ่งพาสินค้าและบริการเพียงไม่กี่ชนิด โดยภาคการเกษตรมีรูปแบบการผลิตเป็นแบบดั้งเดิมใช้เทคโนโลยีต่ำ จึงมีผลิตภาพต่ำ ผลผลิตส่วนใหญ่จำหน่ายเป็นสินค้าขั้นปฐม จึงมีมูลค่าต่ำ แหล่งท่องเที่ยวหลักประสบปัญหาหมอกควันจากขยะ น้ำเสีย เนื่องจากขาดการพัฒนาด้านการวิจัยและการพัฒนาองค์ความรู้และนวัตกรรม รวมทั้งขาดการบริหารจัดการการพัฒนาอย่างเป็นระบบ รวมทั้งมีจุดอ่อนจากการเกิดเหตุการณ์ความไม่สงบในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ที่กระทบต่อบรรยากาศด้านการลงทุน การท่องเที่ยวของภาค และกระทบต่อการพัฒนาด้านอื่น ๆ ของภาค โดยเฉพาะด้านการศึกษาและสาธารณสุขที่จะมีผลเชิงลบต่อคุณภาพชีวิตของประชาชนในระยะยาว จึงจำเป็นต้องเร่งขยายฐานการผลิตเพื่อเพิ่มความหลากหลายของแหล่งสร้างรายได้และการจ้างงานให้แก่ภาคควบคู่ไปกับการพัฒนางานวิจัยเพื่อสร้างองค์ความรู้และพัฒนาเทคโนโลยีการผลิต รวมทั้งการแปรรูปเพื่อเพิ่มมูลค่าให้กับสินค้าเกษตรหลักของภาคให้มีขีดความสามารถในการแข่งขันมากขึ้น ขณะเดียวกันก็ต้องเร่งแก้ไขปัญหาค่าความไม่สงบในจังหวัดชายแดนภาคใต้เพื่อให้มีบรรยากาศที่เอื้อต่อการพัฒนาต่าง ๆ ควบคู่ไปด้วย

(4) ด้วยจุดอ่อนของการขาดการพัฒนาการผลิตทำให้สินค้าเกษตรหลักของภาคโดยเฉพาะยางพารามีผลิตภาพการผลิตแทบไม่เปลี่ยนแปลงตลอดช่วงเกือบสิบปีที่ผ่านมา ขณะที่ปาล์มน้ำมันมีผลิตภาพการผลิตต่ำกว่าประเทศมาเลเซียเกือบเท่าตัว จึงควรเร่งปรับปรุงประสิทธิภาพและผลิตภาพการผลิตอย่างเป็นระบบที่บูรณาการในทุกมิติอย่างจริงจังและต่อเนื่องเพื่อเพิ่มขีดความสามารถการแข่งขันของสินค้าการเกษตรหลักของภาค

3 บทบาทการพัฒนาเชิงพื้นที่

จากผลการประเมินสถานการณ์และวิเคราะห์สภาวะแวดล้อมภาคใต้ จึงกำหนดให้มีบทบาทที่สำคัญดังนี้

(1) เป็นฐานการผลิตยางพารา ปาล์มน้ำมันครบวงจร เนื่องจากภาคใต้มีผลผลิตยางพาราถึงร้อยละ 86 ของประเทศและผลผลิตปาล์มน้ำมันร้อยละ 93 ของประเทศ จึงควรพัฒนาแบบครบวงจรเพื่อให้ภาคใต้เป็นศูนย์กลางยางพาราโลก โดยมีฐานการผลิตสำคัญอยู่ในกลุ่มจังหวัดชายแดนภาคใต้และศูนย์กลางการผลิตไบโอดีเซลจากปาล์มน้ำมันของประเทศ โดยมีฐานการผลิตสำคัญในกลุ่มจังหวัดชายฝั่งทะเลอ่าวไทย

(2) เป็นฐานการผลิตอาหารทะเลแปรรูป ภาคใต้มีความได้เปรียบด้านทรัพยากรและทักษะอาชีพด้านการประมง โดยมีกลุ่มจังหวัดชายแดนภาคใต้เป็นฐานอุตสาหกรรมการประมงที่สำคัญของภาค ประกอบกับผู้ผลิตอาหารทะเลแปรรูปมีศักยภาพและได้รับการยอมรับจากประเทศผู้นำเข้าสินค้าอาหารทะเล นอกจากนี้ยังมีความได้เปรียบจากการมีความหลากหลายทางวัฒนธรรม โดยจังหวัดชายแดนภาคใต้มีวัฒนธรรมสังคมที่เชื่อมโยงกับโลกมุสลิมจึงมีศักยภาพที่จะพัฒนาเป็นแหล่งผลิตอาหารฮาลาลเพื่อให้เป็นที่ยอมรับของตลาดโลกมุสลิมได้

(3) เป็นฐานการท่องเที่ยวทางทะเลชั้นนำระดับโลก ภาคใต้มีทรัพยากรท่องเที่ยวทางทะเลที่เป็นที่มีชื่อเสียงติดอันดับโลก โดยเฉพาะกลุ่มจังหวัดชายฝั่งทะเลอันดามันและกลุ่มจังหวัดชายฝั่งทะเลอ่าวไทย ซึ่งมีแหล่งท่องเที่ยวที่ได้รับความนิยมระดับนานาชาติ เช่น เกาะภูเก็ต เกาะพีพี เกาะสมุย จึงควรรักษาความมีชื่อเสียงและเพิ่มมนต์เสน่ห์ด้วยการเพิ่มกิจกรรมท่องเที่ยวรูปแบบใหม่ๆ เช่น กิจกรรม MICE และ Marina ที่เกาะภูเก็ต เพื่อเสริมบทบาทสู่การเป็นเมืองท่องเที่ยวชั้นนำของโลก

(4) เป็นประตูการค้าและการขนส่งเชื่อมโยงประเทศเพื่อนบ้านด้านใต้และนานาชาติ ภาคใต้มีพื้นที่เปิดสู่ทะเลทั้ง 2 ด้าน จึงมีศักยภาพในการพัฒนาท่าเรือและเส้นทางคมนาคมขนส่งทางทะเลเพื่อเชื่อมโยงการค้าการคมนาคมขนส่งสู่ภูมิภาคต่างๆ เช่น อินเดีย จีน เกาหลี ญี่ปุ่น ฯลฯ โดยปัจจุบันกลุ่มจังหวัดชายแดนภาคใต้มีความพร้อมด้านโครงสร้างพื้นฐานรองรับการพัฒนาเชื่อมโยงสองฝั่งทะเลบริเวณสงขลา-สตูล รวมทั้งการเชื่อมโยงสู่มาเลเซียและสิงคโปร์เพื่อให้ภาคใต้มีบทบาทเป็นประตูการค้าการขนส่งสู่นานาชาติแห่งใหม่ของประเทศ

(5) เป็นฐานอุตสาหกรรมเหล็กและอุตสาหกรรมพลังงานจากก๊าซธรรมชาติ ภาคใต้ตั้งอยู่ใกล้เคียงกับแหล่งผลิตอุตสาหกรรมเหล็กบริเวณอำเภอบางสะพาน จ.ประจวบฯ ที่มีข้อจำกัดด้านการขยายพื้นที่และการจัดหาแหล่งน้ำสนับสนุน และอยู่ใกล้แหล่งผลิตก๊าซธรรมชาติในอ่าวไทยโดยกลุ่มจังหวัดชายฝั่งทะเลอ่าวไทย มีพื้นที่ชายฝั่งทะเลที่มีศักยภาพในการพัฒนาเป็นฐานอุตสาหกรรมเหล็กและอุตสาหกรรมพลังงานจากก๊าซแห่งใหม่ของประเทศ

4 ยุทธศาสตร์และแนวทางการพัฒนา

จากสถานการณ์ด้านเศรษฐกิจที่ขยายตัวต่ำกว่าประเทศโดยตลอด เนื่องจากมีโครงสร้างที่พึ่งพาภาคการเกษตรที่ยังเป็นการผลิตแบบดั้งเดิม จึงมีผลิตภาพต่ำและผลผลิตส่วนใหญ่จำหน่ายเป็นสินค้าขั้นปฐมจึงมีมูลค่าต่ำ ทรัพยากรที่เป็นฐานการผลิตประสบปัญหาเสื่อมโทรม โดยเฉพาะทรัพยากรประมง และมีปัญหาการกัดเซาะชายฝั่ง และปัญหาขยะ น้ำเสีย ในเมืองศูนย์กลางความเจริญ และแหล่งท่องเที่ยว มีปัญหาคุณภาพชีวิตรุนแรงในจังหวัดชายแดนภาคใต้ทั้งด้านการศึกษา สุขภาวะ และความปลอดภัย แต่อย่างไรก็ตามภาคใต้มีที่ตั้งเปิดสู่ทะเลทั้งสองด้านและมีพื้นที่ชายฝั่งทะเลที่มีศักยภาพในการรองรับการพัฒนาอุตสาหกรรมเพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ จึงกำหนดยุทธศาสตร์การพัฒนาภาคใต้ ดังนี้

ยุทธศาสตร์ที่ 1: การเสริมสร้างความเข้มแข็งภาคการผลิตหลักเพื่อให้เติบโตได้อย่างต่อเนื่องและยั่งยืน

เป้าประสงค์ เพื่อเพิ่มสมรรถนะสาขาการผลิตหลักด้านการเกษตร อุตสาหกรรม และการท่องเที่ยวของภาคใต้ให้เติบโตในระดับที่เหมาะสมและยั่งยืน

แนวทางการพัฒนา

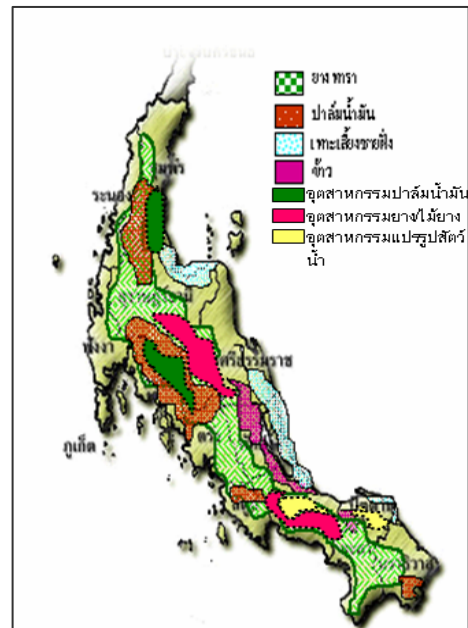
(1) การพัฒนาการเกษตรและอุตสาหกรรมแปรรูป เพื่อเพิ่มขีดความสามารถการแข่งขันสินค้าเกษตรหลักของภาคดังนี้

(1.1) ยางพารา

1) เพิ่มประสิทธิภาพการผลิตด้วยการศึกษา/วิจัย เพื่อพัฒนาพันธุ์และเทคโนโลยีการผลิตอย่างต่อเนื่อง

2) ส่งเสริมการแปรรูปเพื่อเพิ่มมูลค่าผลผลิตยางพาราและไม้ยางพาราแบบครบวงจรตามหลักการห่วงโซ่มูลค่า (Value Chain) โดยเฉพาะการผลิตผลิตภัณฑ์ขั้นสุดท้ายขึ้นภายในภาคให้มากขึ้น เช่น ผลิตภัณฑ์ยางล้อ เพอร์นิเจอร์จากไม้ยาง เป็นต้น

3) เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการพืชยุทธศาสตร์การส่งออกเพื่อให้กลุ่มจังหวัดชายแดนภาคใต้เป็นฐานการผลิตยางพาราของประเทศ โดยการพัฒนาจังหวัดสงขลาซึ่งมีความพร้อมด้านสถาบันวิชาการและพื้นที่รองรับอุตสาหกรรม ให้เป็น **Rubber City** ที่มีสถาบันเฉพาะทางด้านการพัฒนาฐานข้อมูล งานศึกษา/วิจัยการผลิตและผลิตภัณฑ์ยาง/ไม้ยาง การพัฒนาเทคโนโลยียางเพื่อเป็นศูนย์กลางในการแลกเปลี่ยน เรียนรู้ เรื่องยางกับสถาบันวิจัยต่าง ๆ ทั้งภายในและต่างประเทศ และเป็นศูนย์กลางในการจัด Road Show , Exhibition , Trade Show ระดับนานาชาติ เพื่อนำมาซึ่งการเพิ่มมูลค่าการผลิตยางภายในประเทศและโดยเฉพาะในภาคใต้

(1.2) ปาล์มน้ำมัน

- 1) เร่งขยายพื้นที่ปลูกปาล์มน้ำมันในพื้นที่ที่เหมาะสมให้เต็มตามศักยภาพ โดยเฉพาะพื้นที่ทิ้งร้างและพื้นที่พรุในกลุ่มจังหวัดชายแดนภาคใต้ที่มีข้อจำกัดต่อการปลูกชนิดอื่น
- 2) ส่งเสริมการแปรรูปเพื่อเพิ่มมูลค่าผลผลิตปาล์มแบบครบวงจรโดยเฉพาะการผลิต Bio-diesel และผลิตภัณฑ์ที่เกี่ยวข้องอื่นๆ ทั้งระดับ SMEs และอุตสาหกรรมโรงงานเพื่อให้เกิดมูลค่าการผลิตขึ้นในภาคใต้ให้มากที่สุด
- 3) เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการพืชอุตสาหกรรมพลังงานทดแทนเพื่อให้อาเภอใต้เป็นศูนย์กลางการผลิต Bio-diesel ของประเทศ โดยการพัฒนาให้จังหวัดสุราษฎร์ธานีที่มีความพร้อมในการเชื่อมโยงการคมนาคมขนส่งกับพื้นที่ผลิตปาล์มในจังหวัดอื่นๆ และมีแหล่งน้ำที่เพียงพอเป็น “Oil Palm City” ที่เป็นฐานอุตสาหกรรมแปรรูปโดยเฉพาะการผลิต Bio-diesel ของภาค รวมทั้งการเป็นศูนย์รวมข้อมูล การศึกษา /วิจัยด้านสายพันธุ์ การเพาะปลูก การแปรรูปและผลิตภัณฑ์จากปาล์ม และกระบี่เป็นแหล่งปลูกปาล์มและอุตสาหกรรมแปรรูปปาล์มน้ำมันขั้นต้น ทั้งนี้เพื่อรักษาสภาพแวดล้อมของ จ.กระบี่ ให้เอื้อต่อศักยภาพความโดดเด่นด้านการท่องเที่ยว

(1.3) การประมง

- 1) พัฒนาการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำชายฝั่งในพื้นที่จังหวัด สุราษฎร์ธานี นครศรีธรรมราช สงขลา ปัตตานี ให้มีมาตรฐานฟาร์มตามระบบการตรวจสอบย้อนกลับ (GAP) เพื่อรักษาตลาดจำหน่ายที่มีอยู่เดิมควบคู่ไปกับการเร่งขยายตลาดจากข้อตกลงการค้า FTA กับประเทศคู่ค้า เช่น ญี่ปุ่น ฯลฯ เพื่อให้มีตลาดเพียงพอต่อการรองรับผลผลิตรวมทั้งการพัฒนาเป็นวัตถุดิบเพื่อเชื่อมโยงกับอุตสาหกรรมแปรรูปอาหารทะเลที่มีฐานการผลิตหลักอยู่ในจังหวัดสงขลาและปัตตานี
- 2) จัดสร้างแหล่งอาศัยสัตว์น้ำควบคู่ไปกับการฟื้นฟูทรัพยากรชายฝั่งทะเลที่เป็นแหล่งอาศัยสัตว์น้ำวัยอ่อน โดยเฉพาะป่าชายเลน /ทะเลสาบสงขลา /อ่าวปัตตานี และการบังคับใช้กฎหมายอย่างจริงจังทั้งในเรื่องของการกำหนดเขตห้ามทำประมงอวนรุนอวนลากและเขตห้ามจับสัตว์น้ำในบางฤดูกาล เป็นต้น
- 3) ส่งเสริมการทำประมงนอกน่านน้ำไทยด้วยการสนับสนุนให้ผู้ประกอบการประมงไทยได้รับสัมปทานการทำประมงในน่านน้ำของประเทศเพื่อนบ้าน รวมทั้งการสนับสนุนให้มีกองเรือประมงทะเลเล็กเพื่อจับสัตว์น้ำในน่านน้ำสากลเพื่อผลิตวัตถุดิบสัตว์น้ำป้อนสู่อุตสาหกรรมแปรรูปผลิตผลการประมง

(1.4) ผลไม้

- 1) ส่งเสริมการพัฒนาสวนผลไม้เพื่อควบคุมคุณภาพตามระบบ GAP ในชนิดผลไม้ที่มีศักยภาพและโอกาสการส่งออกจากการทำข้อตกลง FTA เช่น จีน ญี่ปุ่น โดยเฉพาะ มังคุด ทุเรียน ในจังหวัดชุมพร สุราษฎร์ธานี นครศรีธรรมราช ยะลา ควบคู่ไปกับการพัฒนาระบบตลาดเพื่อการรวบรวมและกระจายผลผลิตและการพัฒนาการแปรรูปเพื่อเพิ่มมูลค่าผลผลิต

(2) พัฒนาประสิทธิภาพและผลิภาพการผลิตสินค้าอาหารเพื่อเพิ่มความมั่นคงด้านอาหารของภาคโดย

(2.1) ส่งเสริมการเลี้ยงปศุสัตว์โดยเฉพาะ โค สุกร ให้เพียงพอกับความต้องการบริโภคภายในภาคโดยเฉพาะในพื้นที่ที่เหมาะสมบริเวณที่ราบลุ่มทางตอนกลางภาคแถบจังหวัดนครศรีธรรมราช พัทลุง สงขลา ด้วยการปรับปรุงพันธุ์ พัฒนาระบบการเลี้ยงและการแปรรูปให้ได้มาตรฐานเพื่อเพิ่มมูลค่าและผลตอบแทนที่สูงขึ้น

(2.2) ฟื้นฟูการทำนาเพื่อผลิตข้าวให้เพียงพอต่อความต้องการบริโภคภายในภาคโดยการเร่งพัฒนาพันธุ์ข้าวที่นิยมในท้องถิ่นให้มีผลผลิตต่อไร่สูงขึ้นรวมทั้งพัฒนาระบบชลประทานให้เข้าถึงแปลงนาอย่างทั่วถึงโดยเฉพาะบริเวณลุ่มน้ำปากพนัง ลุ่มน้ำทะเลสาบสงขลา ลุ่มน้ำปัตตานี เพื่อให้มีการทำนาได้หลายครั้งและชาวนามีรายได้ตอบแทนจากอาชีพทำนาที่ไม่แตกต่างจากอาชีพเกษตรอื่น

(2.3) ส่งเสริมการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำจืด และสัตว์ครึ่งบกครึ่งน้ำที่นิยมบริโภคเป็นอาหาร เช่น ปลา กบ ตะพาบน้ำ เพื่อเพิ่มความมั่นคงด้านอาหารและเป็นการสร้างทางเลือกด้านอาชีพของภาคอีกด้วย

(3) พัฒนาการท่องเที่ยวเพื่อให้สามารถสร้างรายได้อย่างเต็มศักยภาพและยั่งยืนโดย

(3.1) รักษาความมีชื่อเสียงและเพิ่มมนต์เสน่ห์แหล่งท่องเที่ยวทางทะเลกลุ่มจังหวัดชายฝั่งทะเลอันดามัน โดยเฉพาะการเพิ่มบทบาท “ICT City” ของ จ.ภูเก็ตสู่การเป็น “ฐานอุตสาหกรรมความรู้” รวมทั้งการพัฒนากิจกรรม MICE และ Marina เพื่อเสริมบทบาทด้านการเป็น “เมืองนันทนาการ” (Leisure polis) เพื่อเพิ่มจุดขายแก่กลุ่มนักท่องเที่ยวที่มีรายได้สูง (High-end) รวมทั้ง การพัฒนาฟังก์ชันเป็นศูนย์กลางการท่องเที่ยวแบบ Long stay และกระเป๋เป็นแหล่งท่องเที่ยวอนุรักษ์คุณภาพสูงด้วยการพัฒนาระบบสาธารณูปโภค สาธารณูปการ ให้เพียงพอและได้มาตรฐานโดยเฉพาะระบบประปา ระบบขนส่งสาธารณะ และการควบคุมมลภาวะด้านสิ่งแวดล้อม เป็นต้น

(3.2) พัฒนาสิ่งอำนวยความสะดวกและมาตรฐานการบริการการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์และเชิงสุขภาพเพื่อดึงดูดนักท่องเที่ยวเฉพาะกลุ่มตามกระแสการท่องเที่ยวรูปแบบใหม่ ซึ่งสามารถส่งเสริมให้ชุมชนหรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีส่วนในการพัฒนากิจกรรมบริการในประเภทที่ไม่เน้นเชิงพาณิชย์มากเกินไป เช่น การท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์แหล่งท่องเที่ยวทะเลชายฝั่งอ่าวไทย ทะเลสาบสงขลาและการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ จ.ระนอง

(3.3) พัฒนาเมืองท่องเที่ยวชายแดนไทย-มาเลเซีย ได้แก่ เมืองหาดใหญ่ สะเตา เบตง สุโหลง เพื่อรักษาความเป็น “บ้านที่สอง” ของนักท่องเที่ยวจากมาเลเซียและสิงคโปร์ เช่น การกำหนดเป็นเมืองปลอดภาษี การเพิ่มกิจกรรมพักผ่อนหย่อนใจแบบครอบครัวมากขึ้น

ยุทธศาสตร์ที่ 2 : ขยายฐานเศรษฐกิจเพื่อเพิ่มความหลากหลายของแหล่งสร้างรายได้และการจ้างงานให้แก่ภาค

เป้าประสงค์ เพื่อใช้ประโยชน์ศักยภาพด้านที่ตั้งของภาคใต้ที่มีพื้นที่เปิดสู่ทะเลทั้งสองด้านพัฒนาเป็นประตูการค้าคมนาคมขนส่งทางทะเลเชื่อมโยงสู่นานาชาติ รวมทั้งการใช้ประโยชน์ข้อตกลงความร่วมมือกับเพื่อนบ้านทางด้านใต้มาสร้างโอกาสในการพัฒนาเพื่อกระตุ้นให้เกิดกิจกรรมเศรษฐกิจใหม่ ๆ ขึ้นในพื้นที่ภาคใต้

แนวทางการพัฒนา

(1) พัฒนาความร่วมมือกับประเทศเพื่อนบ้านภายใต้กรอบโครงการ JDS และกรอบโครงการ IMT-GT โดย

(1.1) พัฒนาแนวพื้นที่เศรษฐกิจ (Economic Corridor) ตามกรอบโครงการ IMT-GT เพื่อเชื่อมโยงด้านการค้า การลงทุน และการท่องเที่ยวภายในพื้นที่ดังนี้

1) พัฒนาแนวพื้นที่เศรษฐกิจสงขลา-ปีนัง-เมดาน โดยการเร่งพัฒนาเขตเศรษฐกิจพิเศษชายแดนสะเดา-ปาดังเบซาร์ ให้เป็นเขตเศรษฐกิจชายแดนทั้งด้านการค้า การคมนาคมขนส่ง และเขตประกอบอุตสาหกรรมที่ไม่มีมลพิษ โดยให้สิทธิประโยชน์จูงใจภายใต้กฎหมายที่มีอยู่ เช่น กฎหมายศุลกากร พรบ.การนิคมอุตสาหกรรม พรบ.ส่งเสริมการลงทุน เป็นต้น

2) พัฒนาแนวพื้นที่เศรษฐกิจอันดามัน ระนอง-ภูเก็ต-อาเจะห์ ให้เป็นพื้นที่การพัฒนาเชื่อมโยงด้านการท่องเที่ยว การค้า และการคมนาคมขนส่งที่มีมาตรการด้านสิทธิประโยชน์จูงใจ และกระตุ้นให้เกิดกิจกรรมการพัฒนาระหว่างกันมากขึ้น

(1.2) พัฒนาเมืองชายแดนและตลาดชายแดน ภายใต้กรอบโครงการ JDS และโครงการ IMT-GT ได้แก่ ด้านสะเดา ปาดังเบซาร์ วังประจัน เบตง สุโงโกลก ตากใบ และด่านเปิดใหม่ ได้แก่ ด่านบ้านประกอบ และด่านบูเกะตา ให้มีความพร้อมด้านบริการพื้นฐานและสิ่งอำนวยความสะดวกเพื่อสนับสนุนการเชื่อมโยงด้านการค้า การท่องเที่ยว และการคมนาคมขนส่งระหว่างกัน

(1.3) เร่งพัฒนาความร่วมมือตามข้อตกลง ภายใต้กรอบโครงการ IMT-GT ได้แก่ ด้านโครงสร้างพื้นฐานและการคมนาคมขนส่ง รวมทั้งโทรคมนาคมและพลังงานด้านการค้าและการลงทุนด้านการท่องเที่ยว ด้านผลิตภัณฑ์และบริการฮาลาล ด้านการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ และด้านการเกษตรอุตสาหกรรมเกษตรและสิ่งแวดล้อม ให้เกิดผลต่อการพัฒนาเศรษฐกิจของภาคใต้อย่างรวดเร็ว

(2) ใช้ความได้เปรียบของพื้นที่สร้างโอกาสการพัฒนารองรับการขยายการลงทุนอุตสาหกรรมที่มีศักยภาพของประเทศโดย

(2.1) ส่งเสริมการพัฒนาอุตสาหกรรมเหล็กขึ้นในภาคใต้ในระยะเวลาที่เหมาะสมเพื่อเชื่อมโยงกับแหล่งผลิตอุตสาหกรรมเหล็กบริเวณอำเภอบางสะพาน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ที่เริ่มประสบปัญหาและข้อจำกัดด้านการขยายพื้นที่และการจัดหาแหล่งน้ำสนับสนุน โดยพื้นที่ที่มีศักยภาพ ได้แก่ บริเวณกลุ่มจังหวัดชายฝั่งทะเลอ่าวไทยแถบจังหวัดชุมพร สุราษฎร์ธานี และกลุ่มจังหวัดภาคใต้ชายแดน

แถบจังหวัดปัตตานี ที่มีบริษัทเอกชนทั้งในและต่างประเทศแสดงความสนใจที่จะลงทุนตั้งโรงงานเหล็กขึ้นต้นขึ้นในพื้นที่ภาคใต้ ซึ่งจะต้องมีการเตรียมพื้นที่เนื่องจากอุตสาหกรรมที่เกี่ยวข้องกับเหล็กมีความต้องการพื้นที่ขนาดใหญ่ การจัดหาแหล่งน้ำและโดยเฉพาะการเตรียมความพร้อมด้านการยอมรับของชุมชน

(2.2) ศึกษาความเหมาะสมการพัฒนาพื้นที่ชายฝั่งทะเลภาคใต้และเตรียมความพร้อมเพื่อเป็นพื้นที่ทางเลือกในการพัฒนาอุตสาหกรรมปิโตรเคมีและพลังงานของประเทศในระยะยาว เนื่องจากฐานการผลิตในบริเวณ ESB มีข้อจำกัดด้านการขยายพื้นที่รองรับ โดยพื้นที่ที่มีศักยภาพ คือ กลุ่มจังหวัดชายฝั่งทะเลอ่าวไทยแถบจังหวัดสุราษฎร์ธานี นครศรีธรรมราช ซึ่งจะต้องเตรียมการจัดหาพื้นที่และการเตรียมความพร้อมด้านต่าง ๆ โดยเฉพาะการยอมรับของประชาชนและชุมชนในพื้นที่

(3) พัฒนาการคมนาคมขนส่งทางทะเลเชื่อมโยงสู่นานาชาติเพื่อเปิดประตูเศรษฐกิจแห่งใหม่ของประเทศไทย

(3.1) พัฒนาท่าเรือหลักฝั่งทะเลอันดามันและฝั่งทะเลอ่าวไทยและระบบการคมนาคมขนส่งผู้โดยสารสินค้าและบริการในลักษณะการขนส่งต่อเนื่องหลายรูปแบบ ทั้งการขนส่งทางบก ทางอากาศ และทางน้ำให้สามารถเชื่อมโยงการขนส่งภายในประเทศและเป็นประตูการขนส่งระหว่างประเทศได้อย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อกระตุ้นให้เกิดการพัฒนากิจกรรมเศรษฐกิจใหม่ๆ ในพื้นที่ โดยเฉพาะบริเวณสงขลา-สตูล ซึ่งมีแผนการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานสำคัญไว้แล้ว

(3.2) พัฒนาชุมชนศูนย์กลาง ณ จุดที่เป็น Gateway ทั้งสองฝั่งทะเลเพื่อรองรับกิจกรรมการพัฒนา โดยเน้นการวางระบบการพัฒนาสาธารณูปโภคสาธารณูปการ การจัดระเบียบการใช้ที่ดิน การป้องกันผลกระทบด้านสิ่งแวดล้อมและการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติเพื่อรักษาสมดุลของพื้นที่

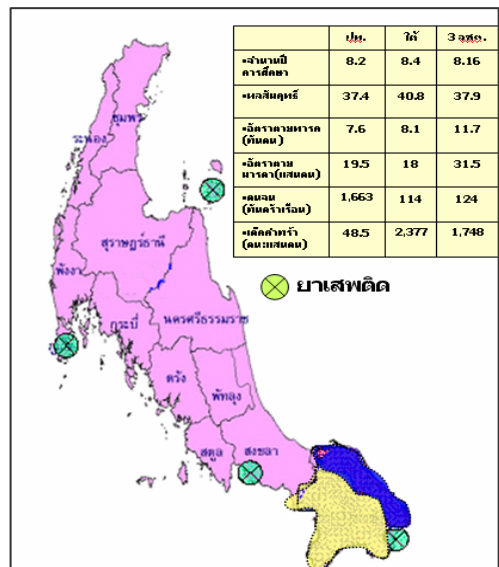
ยุทธศาสตร์ที่ 3 : พัฒนาคนและสังคมให้มีคุณภาพและมีภูมิคุ้มกันที่ดีเพื่อเสริมสมรรถนะการพัฒนาภาค

เป้าประสงค์ เพื่อยกระดับคุณภาพชีวิตของคน โดยเฉพาะในจังหวัดชายแดนภาคใต้ทั้งด้านความรู้ สุขภาพ และความปลอดภัย และเสริมสร้างความสมานฉันท์ของสังคมเพื่อให้คนอยู่ร่วมกันอย่างสงบสุข

แนวทางการพัฒนา

(1) การพัฒนาด้านความรู้ คุณธรรม และสุขภาวะ เพื่อยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชนโดย

(1.1) ขับเคลื่อนการปฏิรูปการศึกษาอย่าง จริงจังและต่อเนื่อง โดยเร่งพัฒนาครูผู้สอน สื่อ และวิธีการเรียนการสอนเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาขั้นพื้นฐานในโรงเรียนที่มีผลการประเมินต่ำกว่าระดับเฉลี่ยของประเทศ โดยเฉพาะ 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ ซึ่งรวมถึงการปรับปรุงหลักสูตรการศึกษาให้สอดคล้องกับความต้องการและอัตลักษณ์ของพื้นที่ โดยเฉพาะในกลุ่มจังหวัดชายแดนภาคใต้

(1.2) สนับสนุนให้เด็กวัยเรียนทุกคนได้รับการศึกษาไม่ต่ำกว่าภาคบังคับ 9 ปี โดยเพิ่มจำนวนทุนการศึกษาแก่เด็กยากจนอย่างทั่วถึงโดยเฉพาะใน 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ และจังหวัดที่มีความยากจนหนาแน่นคือ นครศรีธรรมราช กระบี่ สตูล พัทลุง

(1.3) ขยายโอกาสการเรียนรู้และช่องทางการเข้าถึงความรู้ของระบบการศึกษาในพื้นที่ที่มีอัตราการเรียนรู้ต่ำ เพื่อให้ประชาชนมีความรู้เท่าทันโลก โดยเฉพาะจังหวัดชายแดนภาคใต้ จังหวัดนครศรีธรรมราชและพัทลุง เช่น การจัดให้มีอุทยานวิทยาศาสตร์ TK Park ฯลฯ การขยายบริการอินเทอร์เน็ตตำบลอย่างทั่วถึง เป็นต้น

(1.4) เร่งส่งเสริมการเรียนรู้หลักศาสนาอย่างจริงจังและต่อเนื่อง โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อนำหลักคำสอนที่มุ่งให้ศาสนิกปฏิบัติตนเป็นคนดีเป็นเครื่องมือในการพัฒนาสู่สังคมแห่งคุณธรรมและศีลธรรม และโดยเฉพาะเพื่อป้องกันการบิดเบือนหลักคำสอนศาสนาที่ก่อให้เกิดความแตกความสามัคคีของสังคมในจังหวัดชายแดนภาคใต้

(1.5) พัฒนาบริการสาธารณสุขให้ทั่วถึงและเพียงพอ ทั้งบุคลากร สถานบริการและเครื่องมือ/อุปกรณ์ โดยเฉพาะในกลุ่มจังหวัดชายแดนภาคใต้ด้วยการเร่งพัฒนาคุณภาพงานด้านอนามัยแม่และเด็ก เช่น การให้ความรู้แก่หญิงวัยเจริญพันธุ์เพื่อลดภาวะเสี่ยงจากการคลอดบุตร ความรู้ด้านการมีครอบครัวอบอุ่น และครอบครัวคุณภาพ รวมทั้งการดูแลแก้ไขปัญหาสุขภาพจิตและปัญหาโรคเรื้อน เป็นต้น

(1.6) รมรงค์เพื่อสร้างความตระหนักในการรักษาสุขภาพ ด้วยการออกกำลังกาย การลด ละ เลิก พฤติกรรมเสี่ยง และหลักโภชนาการเพื่อป้องกันโรคที่ป้องกันได้และมีแนวโน้มเจ็บป่วยสูง โดยเฉพาะในจังหวัดภูเก็ต พังงา สงขลา ได้แก่ โรคความดันโลหิตสูง โรคหัวใจ โรคหลอดเลือดอุดตัน

(1.7) ป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติดอย่างจริงจัง ครบวงจร และต่อเนื่อง ทั้งการปราบปรามเครือข่ายการผลิตและการค้ายาเสพติด การบำบัดรักษาและฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยา และการป้องกันแก่กลุ่มเสี่ยง

(2) การสร้างความมั่นคงในการดำรงชีวิตของคนจน คนด้อยโอกาส ให้สามารถพึ่งตนเองได้โดย

(2.1) แก้ปัญหาความยากจนตามสภาพปัญหาและความต้องการ ทั้งด้านการเพิ่มรายได้ ลดรายจ่ายการแก้ปัญหาด้านที่อยู่อาศัยอย่างทั่วถึง โดยเฉพาะในกลุ่มจังหวัดชายแดนภาคใต้ที่เป็นพื้นที่มีปัญหาความยากจนหนาแน่นที่สุดของภาค

(2.2) สร้างหลักประกันการดูแลช่วยเหลือผู้ได้รับผลกระทบจากเหตุการณ์ธรณีพิบัติภัยและเหตุการณ์ความไม่สงบ ในจังหวัดชายแดนภาคใต้ ผู้สูงอายุและผู้ด้อยโอกาส เช่น การจัดตั้งกองทุนช่วยเหลือ หรือการจัดสวัสดิการเป็นกรณีพิเศษ เป็นต้น

(2.3) ช่วยเหลือกลุ่มอาชีพยากจนได้แก่กลุ่มชาวนาและชาวประมงพื้นบ้าน ในจังหวัดนครศรีธรรมราช สงขลา สตูล บัตตานี นราธิวาส โดยการฟื้นฟูทรัพยากรที่เป็นฐานการประกอบอาชีพ และปรับเปลี่ยนจากการช่วยเหลือแบบสงเคราะห์สู่หลักการสนับสนุนการพึ่งตนเอง เช่นการจ้างทำงาน การพัฒนาปัจจัยพื้นฐานที่ขาดแคลนเพื่อให้มีรายได้ในช่วงนอกฤดูการผลิตสำหรับการจัดหา/ซ่อมแซม

เครื่องมือและส่งเสริมการรวมกลุ่มเพื่อนำรายได้ส่วนหนึ่งไปจัดตั้งกองทุนพัฒนาอาชีพและ/หรือการมีอาชีพเสริม อาทิ จัดสร้างปะการังเทียมด้วยการจ้างแรงงานชาวประมงพื้นบ้านที่ว่างงานในช่วงมรสุม เพื่อให้มีรายได้สำหรับจัดหา /ซ่อมเครื่องมือประมงและแบ่งรายได้ส่วนหนึ่งร่วมกันจัดตั้งกองทุนเพื่อแปรรูปผลผลิต การจ้างงานชานาในการก่อสร้างคลองส่งน้ำเข้าสู่แปลงนา ฯ เพื่อนำรายได้ไปเป็นกองทุนจัดหาปัจจัยการผลิตเพื่อใช้ประโยชน์ร่วมกัน เช่น รถไถนา เป็นต้น

(3) การพัฒนาศักยภาพคนเพื่อเพิ่มผลผลิตการผลิตและเพิ่มโอกาสด้านอาชีพและรายได้โดย

(3.1) ส่งเสริมให้ประชาชนเข้าเป็นสมาชิกกลุ่ม /สถาบันที่สอดคล้องกับการพัฒนาอาชีพของตนเอง เพื่อพัฒนาทักษะและการเรียนรู้จากการทำงานร่วมกัน โดยเฉพาะในกลุ่มจังหวัดชายแดนภาคใต้ที่มีสัดส่วนครัวเรือนเป็นสมาชิกกลุ่มค่อนข้างต่ำ

(3.2) พัฒนาทักษะ/ความรู้ด้านอาชีพทั้งในและนอกภาคเกษตรเพื่อสร้างโอกาสการทำงานให้แก่ผู้ว่างงานโดยเฉพาะใน 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ เช่น การฝึกอบรมตามความต้องการของตลาดแรงงานทั้งในและต่างประเทศ การฝึกอบรมเพื่อเป็นผู้ประกอบการขนาดเล็กและการมีอาชีพอิสระ เป็นต้น

(4) การอำนวยความสะดวก การสร้างความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินแก่ประชาชน และการสร้างความสมานฉันท์ในสังคม โดย

(4.1) คัดกรองความปลอดภัย และอำนวยความสะดวก รวมทั้งช่วยเหลือเยียวยาผู้ได้รับผลกระทบจากเหตุการณ์ความไม่สงบในจังหวัดชายแดนภาคใต้ ควบคู่ไปกับการสร้างภูมิคุ้มกันแก่ประชาชนด้วยการสร้างความรู้ความเข้าใจสิทธิและหน้าที่ตามกฎหมายเพื่อให้สามารถใช้ช่องทางกฎหมายแก้ไขปัญหาการถูกเอารัดเอาเปรียบและการไม่ได้รับความเป็นธรรมต่างๆ

(4.2) ส่งเสริมการแก้ไขปัญหาความไม่สงบในจังหวัดชายแดนภาคใต้ตามแนวทางการมีส่วนร่วมโดยยึดหลักการของความสมานฉันท์และสันติวิธีเพื่อขจัดเงื่อนไขการขยายตัวเชื่อมโยงหรือถูกแทรกแซงจากต่างประเทศ รวมทั้งการพัฒนางานด้านสังคมจิตวิทยา งานมวลชนสัมพันธ์ และงานการประชาสัมพันธ์เชิงรุกเพื่อปรับความคิดความเชื่อกลุ่มคนที่เกี่ยวข้องกับขบวนการก่อความไม่สงบ

(4.3) เร่งสร้างจิตสำนึกแก่ประชาชนทั่วไปและโดยเฉพาะในจังหวัดชายแดนภาคใต้ ให้ตระหนักถึงคุณค่าของสังคมพหุวัฒนธรรมผ่านระบบการศึกษา การผลิตงานด้านศิลปะ ดนตรี ภาพยนตร์ กิจกรรมปฏิสัมพันธ์ระหว่างศาสนิก เช่น กิจกรรมวัฒนธรรม กีฬา ฯลฯ อย่างต่อเนื่องเพื่อสร้างความสมานสามัคคีในสังคม

(4.4) สนับสนุนให้กลไกระดับนโยบายในการแก้ไขปัญหาจังหวัดชายแดนภาคใต้ เร่งกำหนดแนวทางการแก้ไขปัญหาและทิศทางการพัฒนา รวมทั้งกฎระเบียบด้านการบริหารจัดการบุคลากรและงบประมาณใน “เขตพัฒนาพิเศษเฉพาะกิจ” โดยกระบวนการมีส่วนร่วมจากพื้นที่เพื่อสร้างความเชื่อมั่นแก่ประชาชนต่อนโยบายของรัฐ

(3) ส่งเสริมการใช้กระบวนการชุมชนเข้มแข็งเพื่อสร้างสันติสุข

(3.1) ส่งเสริมบทบาทชุมชนและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการมีส่วนร่วมแก้ไขปัญหาสังคม เช่น ปัญหายาเสพติด การดูแลผู้สูงอายุและผู้ด้อยโอกาสชุมชน

(3.2) เร่งพัฒนากระบวนการชุมชนเข้มแข็งเพื่อพึ่งตนเองด้านความมั่นคงปลอดภัย โดยเฉพาะในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ เช่น การจัดระบบการป้องกันภัยหมู่บ้าน การสร้างเครือข่ายการรักษาความปลอดภัยระหว่างหมู่บ้าน/ชุมชน เป็นต้น

ยุทธศาสตร์ที่ 5 : พื้นที่และบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเพื่อรักษาสมดุลเชิงนิเวศน์อย่างยั่งยืน

วัตถุประสงค์ เพื่อฟื้นฟูและอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมให้มีความสมดุล และเป็นฐานการพัฒนาเศรษฐกิจและคุณภาพชีวิตให้ยั่งยืน

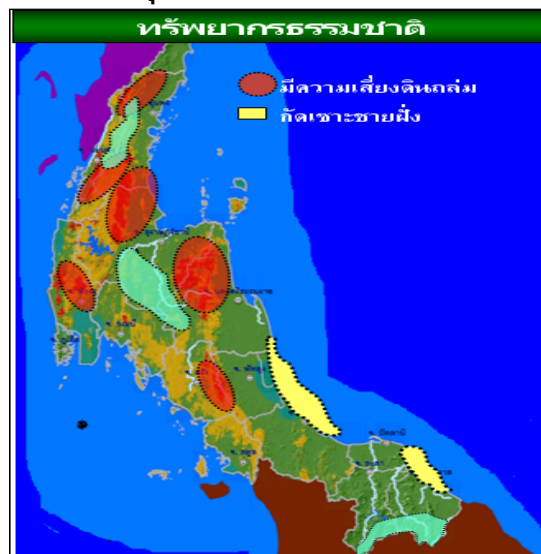
แนวทางการพัฒนา

(1) พื้นที่และอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติเพื่อรักษาสมดุลเชิงนิเวศน์โดย

(1.1) พื้นที่และคุ้มครองพื้นที่ป่าไม้ให้มีสัดส่วนไม่ต่ำกว่าร้อยละ 33 ของพื้นที่ภาคตามเป้าหมายของแผนฯ 10 โดยเฉพาะการปลูกเพิ่มพื้นที่ป่าไม้ในพื้นที่ที่ได้มีการสำรวจความเหมาะสมไว้แล้ว 2.59 ล้านไร่

(1.2) ฟื้นฟูดินที่มีปัญหาคุณภาพ โดยเฉพาะดินเค็ม ดินเปรี้ยว ในพื้นที่พรุทางบริเวณจังหวัดนครศรีธรรมราช พัทลุง สงขลา ปัตตานี นราธิวาส

(1.3) เร่งแก้ปัญหาและป้องกันการกัดเซาะชายฝั่งทะเล เช่น การพิจารณารื้อถอนสิ่งก่อสร้างที่เกิดปัญหาและไม่ได้ใช้ประโยชน์ และการเข้มงวดในการบังคับใช้กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันผลกระทบสิ่งแวดล้อมอย่างจริงจัง

(2) สร้างความอุดมสมบูรณ์ทรัพยากรธรรมชาติให้เป็นฐานการผลิตอย่างยั่งยืนโดย

(2.1) สนับสนุนให้มีการสร้างแหล่งอาศัยสัตว์น้ำบริเวณชายฝั่งทะเลโดยเฉพาะในเขตจังหวัดปัตตานี และนราธิวาส

(2.2) ปลูกเพิ่มพื้นที่ป่าชายเลน โดยเฉพาะในบริเวณจังหวัดสุราษฎร์ธานี นครศรีธรรมราช สงขลา ปัตตานี ควบคู่ไปกับการแก้ปัญหาความเสื่อมโทรมของอ่าวปัตตานีและทะเลสาบสงขลา

(2.3) บังคับใช้กฎหมายเกี่ยวกับการประมงอย่างจริงจัง เช่น การกำหนดเขตห้ามทำประมงด้วยอวนร่อนอวนลากในเขต 3,000 เมตร และการห้ามจับสัตว์น้ำในบริเวณอ่าวไทยตอนบนในบางฤดูกาล

(2.4) ศึกษาแนวทางการฟื้นฟูเพื่อใช้ประโยชน์ที่ดิน นาทุ่งร้าง และเหมืองแร่ร้าง จังหวัดพังงา ระนอง สุราษฎร์ธานี นครศรีธรรมราช และสงขลา

(3) ควบคุมคุณภาพสิ่งแวดล้อมเพื่อลดผลกระทบด้านคุณภาพชีวิตโดย

(3.1) เพิ่มประสิทธิภาพระบบการควบคุมและกำจัดมลภาวะแวดล้อมจากขยะและน้ำเสีย ในเมืองศูนย์กลางภูเก็ต สุราษฎร์ธานี หาดใหญ่ โดยการใช้หลักการผู้ก่อมลพิษเป็นผู้รับภาระค่าใช้จ่าย และการเพิ่มบทบาทขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหา

1) รณรงค์เพื่อลดปริมาณขยะตั้งแต่ต้นทาง การคัดแยกขยะ การหาแนวทางใช้ประโยชน์ เช่น การใช้เป็นเชื้อเพลิงผลิตกระแสไฟฟ้า การผลิตปุ๋ยชีวภาพ การ Reuse /Recycle จนถึง การเลือกรูปแบบการกำจัดตามความจำเป็นและเหมาะสม

2) สนับสนุนการก่อสร้างระบบบำบัดน้ำเสียควบคู่ไปกับการพิจารณารูปแบบการบำบัดโดยการนำมาใช้ประโยชน์ เช่น การผลิต Biogas เป็นต้น

(3.2) สนับสนุนการจัดทำแผนปฏิบัติการเพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหาภัยธรรมชาติ ในพื้นที่เสี่ยงต่อดินถล่มบริเวณจังหวัดสุราษฎร์ธานี ชุมพร กระบี่ ตรัง นครศรีธรรมราช พังงา และพื้นที่น้ำท่วม /น้ำแล้งซ้ำซากบริเวณจังหวัดนครศรีธรรมราช พัทลุง สงขลา

5 ทิศทางการพัฒนากลุ่มจังหวัดและจังหวัด

5.1 ทิศทางการพัฒนากลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอ่าวไทย

กลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอ่าวไทยประกอบด้วย 4 จังหวัด คือ ชุมพร สุราษฎร์ธานี นครศรีธรรมราช และพัทลุง มีที่ตั้งติดต่อกับแหล่งผลิตอุตสาหกรรมเหล็กบริเวณอำเภอบางสะพาน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ มีบทบาทการเป็นแหล่งผลิตพืชผลเกษตรและอุตสาหกรรมแปรรูปหลายชนิดที่สำคัญ คือ ผลไม้จำพวก เงาะ ทุเรียน มังคุด ในจังหวัดชุมพร สุราษฎร์ธานี นครศรีธรรมราช เป็นแหล่งผลิตข้าว และปศุสัตว์ โดยเฉพาะบริเวณลุ่มน้ำปากพนังและลุ่มน้ำทะเลสาบสงขลาที่เคยได้รับการขนานนามว่าเป็น “อู่น้ำ อู่น้ำ” ของภาค บริเวณพื้นที่เชื่อมต่อชุมพร-สุราษฎร์ธานี เป็นแหล่งผลิตปาล์มน้ำมันและอุตสาหกรรมแปรรูปปาล์มน้ำมันขั้นต้น ส่วนบริเวณพื้นที่เชื่อมต่อสุราษฎร์ธานี-นครศรีธรรมราช เป็นแหล่งผลิตยางพาราและอุตสาหกรรมแปรรูปยางและไม้ยาง มีแหล่งท่องเที่ยวที่มีชื่อเสียงระดับนานาชาติที่เกาะสมุย และมีโรงแยกก๊าซธรรมชาติที่อำเภอขนอม จังหวัดนครศรีธรรมราช สำหรับบริการพื้นฐานที่สำคัญต่อการพัฒนาพื้นที่ คือ มีระบบรถไฟและถนน 4 ช่องจราจรเชื่อมโยงทุกจังหวัด มีสนามบินนานาชาติที่เกาะสมุย มีแหล่งกักเก็บน้ำขนาดใหญ่เขื่อนรัชชประภา ความจุ 5,638 ล้านลบ.ม. มีสถาบันศึกษาระดับอุดมศึกษาที่สามารถพัฒนางานวิจัยและองค์ความรู้เพื่อการพัฒนาพื้นที่ได้ จึงกำหนดทิศทางการพัฒนา ดังนี้

(1) พัฒนาฐานอุตสาหกรรมแปรรูปการเกษตร ได้แก่ อุตสาหกรรมปาล์มน้ำมันและไบโอดีเซล โดยมีศูนย์กลางที่สุราษฎร์ธานี อุตสาหกรรมแปรรูปผลไม้ที่ชุมพร และอุตสาหกรรมแปรรูปยางและไม้ยางพาราที่สุราษฎร์ธานี-นครศรีธรรมราช

(2) พัฒนาการปลูกข้าวและการเลี้ยงปศุสัตว์ บริเวณจังหวัดนครศรีธรรมราช-พัทลุง ให้เป็น “อู่ข้าว อู่ปศุสัตว์” ของภาคเช่นในอดีตเพื่อเพิ่มความมั่นคงด้านอาหารให้แก่ภาค โดยการพัฒนาระบบชลประทานในระดับแปลงนาให้ทั่วถึง และการพัฒนาระบบการผลิตข้าวและการเลี้ยงสัตว์ให้ได้มาตรฐานและครบวงจร

(3) พัฒนาการเกษตรยั่งยืน เช่น เกษตรอินทรีย์ เกษตรปลอดภัย โดยเฉพาะการผลิตพืชผักและข้าวพันธุ์ท้องถิ่น ได้แก่ ข้าวสังข์หยดที่มีคุณค่าทางโภชนาการสูงให้เป็นสินค้าเชิงสุขภาพ

(4) พัฒนาแหล่งท่องเที่ยวเกาะสมุยและเกาะพะงันให้สอดคล้องกับ Carrying Capacity ควบคู่ไปกับการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวชายฝั่งทะเลอ่าวไทย รวมทั้งแหล่งสวยงามตามธรรมชาติบนบกและแหล่งวัฒนธรรม/โบราณสถาน ให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ที่เชื่อมโยงกับธุรกิจบริการของชุมชนและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

(5) เตรียมความพร้อมในการพัฒนาพื้นที่ที่มีศักยภาพบริเวณจังหวัดชุมพร สุราษฎร์ธานี นครศรีธรรมราช เพื่อรองรับกิจกรรมการลงทุนด้านอุตสาหกรรมใหม่ๆ โดยเฉพาะอุตสาหกรรมที่มีศักยภาพของประเทศ ได้แก่ อุตสาหกรรมเหล็ก อุตสาหกรรมที่เกี่ยวข้องกับก๊าซธรรมชาติ เป็นต้น

5.2 ทิศทางการพัฒนากลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอันดามัน

กลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอันดามันประกอบด้วย 5 จังหวัด คือ ระนอง พังงา ภูเก็ต กระบี่ ตรัง มีศักยภาพที่โดดเด่นในการเป็นแหล่งท่องเที่ยวทางทะเลระดับนานาชาติ โดยมีเกาะภูเก็ตเป็นศูนย์กลางที่ได้รับสมญานามว่าเป็น “ไข่มุกอันดามัน” และมีแหล่งท่องเที่ยวอื่นๆ ที่มีชื่อเสียงระดับนานาชาติ เช่น เกาะพีพี หมู่เกาะสิมิลัน หมู่เกาะสุรินทร์ เป็นต้น นอกจากนี้ยังมีแหล่งท่องเที่ยวที่มีศักยภาพการพัฒนาเพื่อเพิ่มความหลากหลายของการท่องเที่ยวได้แก่ แหล่งนิเวศน์ป่าชายเลน และนิเวศน์ธรรมชาติป่าเขาในจังหวัดพังงา-กระบี่-ตรัง และแหล่งน้ำแร่ธรรมชาติในจังหวัดระนองที่เป็นการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพและสปา ส่วนการผลิตภาคการเกษตรมีจังหวัดกระบี่เป็นแหล่งปลูกปาล์มน้ำมันและอุตสาหกรรมน้ำมันปาล์มขั้นต้น มีบริการพื้นฐานสนับสนุนการพัฒนาพื้นที่เป็นแหล่งท่องเที่ยวทางทะเลชั้นนำของโลก (World Class) ที่สำคัญ คือ มีสนามบินนานาชาติ 2 แห่งที่กระบี่และภูเก็ต มีท่าเทียบเรือท่องเที่ยวระหว่างประเทศ และท่าจอดเรือยอร์ชที่มีความสะดวกและทันสมัยที่เกาะภูเก็ต มีสถาบันการศึกษาที่มีหลักสูตรการพัฒนาการท่องเที่ยวเป็นการเฉพาะ จึงกำหนดทิศทางการพัฒนา ดังนี้

(1) รักษาความมีมนต์เสน่ห์ของความเป็น “ศูนย์กลางการท่องเที่ยวทางทะเล (Andaman Paradise) บริเวณภูเก็ต-พังงา-กระบี่ ให้สามารถสร้างรายได้ที่ยั่งยืน โดยการพัฒนาบริการพื้นฐานและสิ่งอำนวยความสะดวกให้เพียงพอและได้มาตรฐาน เช่น การพัฒนาถนน 4 ช่องจราจร ช่วงชุมพร-ระนอง-พังงา/กระบี่-ตรัง และการเพิ่มประสิทธิภาพการจัดขยะมูลฝอยและน้ำเสียบริเวณเกาะภูเก็ต เกาะพีพี การจัดหาแหล่งน้ำและการพัฒนาระบบขนส่งสาธารณะ เป็นต้น

(2) เพิ่มความหลากหลายของกิจกรรมการท่องเที่ยว โดยการพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานบริการพื้นฐานด้าน ICT เพื่อรองรับกิจกรรมที่เกี่ยวกับอุตสาหกรรม Software รวมทั้งการพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานบริการด้านการแพทย์และการพยาบาลตลอดจนพัฒนาสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับธุรกิจบริการและการท่องเที่ยวกลุ่ม MICE และ Marina โดยมีศูนย์กลางที่เกาะภูเก็ต

(3) พัฒนาแหล่งท่องเที่ยวชายฝั่งทะเลและบนบก เช่น น้ำตก ถ้ำ และแหล่งนิเวศน์ธรรมชาติ แหล่งท่องเที่ยวเชิงสุขภาพและสปา ฯลฯ ให้สามารถเข้าถึงได้อย่างสะดวกและปลอดภัย และการพัฒนาให้เชื่อมโยงกับศูนย์กลางการท่องเที่ยวหลักของพื้นที่เพื่อเพิ่มความหลากหลายและกระจายผลประโยชน์จากการท่องเที่ยวอย่างทั่วถึง

(4) พัฒนาบุคลากรรองรับการท่องเที่ยวเพื่อเพิ่มคุณภาพการให้บริการและการสร้างความแตกต่าง โดยใช้เอกลักษณ์วัฒนธรรมไทยและภูมิปัญญาท้องถิ่นมาพัฒนาเพิ่มคุณค่าด้านการท่องเที่ยว

(5) พัฒนาการท่องเที่ยวให้สอดคล้องกับ Carrying Capacity เพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน โดยเฉพาะในแหล่งท่องเที่ยวสำคัญๆ เช่น เกาะภูเก็ต เกาะพีพี ฯลฯ

5.3 ทิศทางการพัฒนากลุ่มจังหวัดภาคใต้ชายแดน

กลุ่มจังหวัดภาคใต้ชายแดน ประกอบด้วย 5 จังหวัด คือ สงขลา สตูล ปัตตานี ยะลา นราธิวาส มีที่ตั้งติดต่อกับประเทศเพื่อนบ้าน คือ มาเลเซียและมีพื้นที่เปิดสู่ทะเลทั้งด้านอันดามันและอ่าวไทย มีบทบาทเป็นแหล่งอุตสาหกรรมแปรรูปยางและไม้ยางพาราและอุตสาหกรรมแปรรูปอาหารทะเลที่สำคัญของภาค มีแหล่งท่องเที่ยวเมืองชายแดนรองรับนักท่องเที่ยวจากประเทศเพื่อนบ้าน คือ มาเลเซียและสิงคโปร์ รวมทั้งมีทรัพยากรธรรมชาติที่มีศักยภาพที่จะพัฒนาเป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ทั้งในทะเล ได้แก่ บริเวณหมู่เกาะตะรุเตา-อาดัง-ราวี-หลีเป๊ะ ในจังหวัดสตูล และแหล่งธรรมชาติบนบก ได้แก่ ป่าบาลา-ฮาลาในจังหวัดยะลา-นราธิวาสที่มีความหลากหลายทางชีวภาพที่สมบูรณ์ที่สุดของประเทศ มีวัฒนธรรมสังคมที่เชื่อมโยงกับประเทศโลกมุสลิมที่สามารถใช้เป็นสื่อกลางในการสร้างความร่วมมือระหว่างกันได้ มีบริการพื้นฐานที่สำคัญ คือ ท่าเทียบเรือท่าลิสงสงขลา สนามบินนานาชาติหาดใหญ่ มีด่านพรมแดนที่เป็นช่องทางการค้า การท่องเที่ยว และการคมนาคมขนส่งกับประเทศเพื่อนบ้าน และมีสงขลาเป็นศูนย์กลางทางธุรกิจบริการทั้งด้านการค้า การลงทุน การเงิน การธนาคาร และสถาบันการศึกษาของพื้นที่อย่างไรก็ตามตั้งแต่ปี 2547 ให้เกิดเหตุการณ์ความไม่สงบขึ้นในพื้นที่ โดยเฉพาะในจังหวัดปัตตานี ยะลา นราธิวาส และบางส่วนของจังหวัดสงขลา ซึ่งส่งผลกระทบต่อความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของประชาชนและผลกระทบต่อการพัฒนาโดยรวมของพื้นที่ จึงกำหนดทิศทางการพัฒนาดังนี้

(1) **คุ้มครองความปลอดภัย การอำนวยความสะดวกเป็นธรรมเพื่อเสริมสร้างความเชื่อมั่นในอำนาจรัฐ และสร้างภูมิคุ้มกันแก่คนกลุ่มเสี่ยง** โดยการช่วยเหลือเยียวยาผู้ได้รับผลกระทบ การปรับความคิดความเชื่อผู้ที่เกี่ยวข้องกับขบวนการก่อความไม่สงบ แก้ปัญหายาเสพติดและการส่งเสริมให้ทุกฝ่ายมีส่วนร่วมแก้ไขปัญหา

(2) เสริมสร้างความมั่นคงทางอาชีพและรายได้แก่ผู้มีรายได้น้อย โดยเฉพาะกลุ่มคนยากจน กลุ่มการสูญเสียอาชีพจากเหตุการณ์ความไม่สงบ การฟื้นฟูทรัพยากรดินและประมง และการสร้างชุมชนเข้มแข็งพึ่งตนเอง

(3) การพัฒนาคุณภาพคนเพื่อสร้างโอกาสการมีงานทำและยกระดับคุณภาพชีวิต โดยการปฏิรูปการศึกษาให้สอดคล้องกับอัตลักษณ์ท้องถิ่น ขยายโอกาสการศึกษา การเพิ่มบุคลากรและบริการด้านสาธารณสุขให้เพียงพอ การเสริมสร้างความเข้มแข็งสถาบันครอบครัว การใช้ทุนวัฒนธรรม และกีฬาสร้างความสมานฉันท์ของสังคม

(4) การเสริมสร้างความเข้มแข็งฐานเศรษฐกิจและการพัฒนาความร่วมมือกับต่างประเทศ โดยการเพิ่มผลิตภาพและคุณภาพการผลิต ยางพารา ทุเรียน ลองกอง ข้าว ปศุสัตว์ และการประมง การพัฒนาอุตสาหกรรมฮาลาล การพัฒนาความร่วมมือกับประเทศเพื่อนบ้านตามแผนความร่วมมือ JDS และ IMT-GT และความร่วมมือกับประเทศอื่นๆ โดยเฉพาะประเทศมุสลิมและการพัฒนา Land bridge สงขลา-สตูล เป็นกระตุ่นให้เกิดกิจกรรมเศรษฐกิจใหม่ ๆ ในพื้นที่

(5) บริหารจัดการเขตพัฒนาพิเศษเฉพาะกิจ โดยการปรับปรุงและจัดทำกฎระเบียบเฉพาะในเขตพัฒนาพิเศษเฉพาะกิจจังหวัดชายแดนภาคใต้ ทั้งด้านการบริหารจัดการ บุคลากร และงบประมาณ เพื่อให้เอื้อต่อการแก้ไขปัญหาและการพัฒนาของพื้นที่

6 โครงการที่สำคัญ (Flagship Project)

เพื่อให้ยุทธศาสตร์การพัฒนาภาคใต้ได้รับการขับเคลื่อนการพัฒนาให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ ควรมีโครงการสำคัญๆ ได้รับการดำเนินการดังนี้

ยุทธศาสตร์	โครงการ
ยุทธศาสตร์ที่ 1 : การเสริมสร้างความเข้มแข็งภาคการผลิตหลักเพื่อให้เติบโตได้อย่างยั่งยืน	<ol style="list-style-type: none"> 1. โครงการพัฒนาสงขลาเป็นศูนย์กลางการผลิต การแปรรูป และการค้ายางพาราของประเทศ 2. โครงการพัฒนาสุราษฎร์ธานีเป็นศูนย์กลางการผลิต และแปรรูปปาล์มน้ำมันครบวงจร 3. โครงการพัฒนาลุ่มน้ำปากพนังและลุ่มน้ำทะเลสาบสงขลาเป็นอู่ข้าวอู่น้ำของภาคใต้ 4. โครงการพัฒนารัฐกิจบริการกลุ่ม MICE และ Marina เกาะภูเก็ต
ยุทธศาสตร์ที่ 2 : ขยายฐานเศรษฐกิจเพื่อเพิ่มความหลากหลายของแหล่งสร้างรายได้ และการจ้างงานให้แก่ภาค	<ol style="list-style-type: none"> 1. โครงการพัฒนาอุตสาหกรรมอาหารฮาลาลในจังหวัดชายแดนภาคใต้

ยุทธศาสตร์	โครงการ
ยุทธศาสตร์ที่ 3 : พัฒนาคคนและสังคมให้มีคุณภาพและมีภูมิคุ้มกันที่ดีเพื่อเสริมสมรรถนะการพัฒนาภาค	<ol style="list-style-type: none"> 1. โครงการแก้ปัญหาความยากจนเชิงบูรณาการในจังหวัดชายแดนภาคใต้ 2. โครงการพัฒนาแรงงานในจังหวัดชายแดนภาคใต้เพื่อไปทำงานต่างประเทศ
ยุทธศาสตร์ที่ 4 : เสริมสร้างความเข้มแข็งทางเศรษฐกิจและสังคมระดับชุมชน	<ol style="list-style-type: none"> 1. โครงการพัฒนาข้าวสังข์หยดเป็นสินค้าเชิงสุขภาพ 2. โครงการพัฒนาการผลิตสินค้าอาลาระดับชุมชนแบบครบวงจร
ยุทธศาสตร์ที่ 5 : ฟื้นฟูและบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเพื่อรักษาสมดุลเชิงนิเวศอย่างยั่งยืน	<ol style="list-style-type: none"> 1. โครงการฟื้นฟูอ่าวปัตตานี 2. โครงการฟื้นฟูการทำนาในพื้นที่นาร้างในจังหวัดชายแดนภาคใต้

6.1 โครงการพัฒนาสงขลาเป็นศูนย์กลางการผลิต การแปรรูป และการค้ายางพาราของประเทศ

(1) **หลักการและเหตุผล :** ประเทศไทยผลิตยางพารามากที่สุดของโลกและส่งเป็นสินค้าออกที่สำคัญมาเป็นเวลานาน โดยมีแหล่งผลิตหลักอยู่ในภาคใต้ แต่ยังมีผลิตภาพการผลิตต่ำ ผลผลิตส่วนใหญ่จำหน่ายเป็นสินค้าขั้นปฐมและการแปรรูปขั้นต้น เนื่องจากยังขาดการพัฒนาอย่างเป็นระบบทั้งการพัฒนาทางวิจัยและนวัตกรรมเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตและมูลค่าผลผลิตเพื่อสร้างรายได้ให้เต็มตามศักยภาพ โดยปัจจุบันมีแหล่งอุตสาหกรรมแปรรูปยางพาราอยู่ที่ จ.สงขลา และมีสถาบันการศึกษาที่มีความพร้อมด้านการพัฒนาทางวิจัยสนับสนุน จึงควรพัฒนาให้สงขลาเป็นศูนย์กลางการผลิต การแปรรูป และการค้ายางพารา

(2) วัตถุประสงค์

(2.1) เพื่อจัดระบบการบริหารจัดการการพัฒนายางพาราแบบครบวงจรทั้งการวิจัย พัฒนาการจัดทำระบบข้อมูลการฝึกอบรมการพัฒนาการผลิต การแปรรูป การตลาดที่จะส่งผลเพื่อการเพิ่มมูลค่ายางพารา

(2.2) เพื่อเพิ่มมูลค่าสร้างรายได้จากยางพาราให้เต็มตามศักยภาพ

(3) แนวทางการดำเนินการ

(3.1) พัฒนาสถาบันเฉพาะทางยางพาราเพื่อเป็นแหล่งรวบรวมข้อมูลและพัฒนาการวิจัย+นวัตกรรมเกี่ยวกับยาง

(3.2) พัฒนาอุตสาหกรรมยางสู่ห่วงโซ่มูลค่าที่สูงขึ้น โดยมีฐานที่สงขลา

(3.3) พัฒนาสงขลาเป็นศูนย์กลางการค้า-ขายยางพาราระหว่างประเทศ

(4) ผลที่คาดว่าจะได้รับ

- (4.1) เพิ่มประสิทธิภาพการผลิตการพัฒนายางพาราของภาคใต้และประเทศมากขึ้น
- (4.2) มีการแปรรูปและใช้ยางพาราในประเทศไทยมากขึ้น

6.2 โครงการพัฒนาสุราษฎร์ธานีเป็นศูนย์กลางการผลิตและแปรรูปปาล์มน้ำมันแบบครบวงจร

(1) หลักการและเหตุผล : ปาล์มน้ำมันเป็นพืชเศรษฐกิจที่มีแหล่งผลิตหลักอยู่ในภาคใต้ แต่ปัจจุบันยังมีผลิตภาพการผลิตต่ำ และมีการแปรรูปเพียงขั้นต้น ทำให้สร้างมูลค่าได้น้อย ประกอบกับปัจจุบันมีนโยบายการผลิตพลังงานทดแทนจากปาล์มน้ำมันที่ชัดเจน จึงควรพัฒนาการผลิตและการแปรรูปปาล์มน้ำมันแบบครบวงจรขึ้นในภาคใต้ โดยมีสุราษฎร์ธานีเป็นศูนย์กลาง เนื่องจากมีความพร้อมด้านแหล่งน้ำและสถาบันวิจัยเพื่อพัฒนาการผลิตปาล์ม

(2) วัตถุประสงค์

- (2.1) เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพและผลิตภาพการผลิตปาล์มน้ำมัน
- (2.2) เพื่อพัฒนาการแปรรูปแบบครบวงจรโดยเฉพาะการผลิตไบโอดีเซลขึ้นในภาคใต้

(3) แนวทางการดำเนินการ

- (3.1) พัฒนาสถาบันเฉพาะทางที่เป็นศูนย์กลางการวิจัยและพัฒนาองค์ความรู้ด้านการผลิตปาล์ม
- (3.2) ผลิตเมล็ดปาล์มพันธุ์ดีให้เพียงพอ
- (3.3) กำหนดเขตส่งเสริมอุตสาหกรรมปาล์มน้ำมัน
- (3.4) พัฒนากำลังคนรองรับการพัฒนาปาล์มน้ำมันแบบครบวงจร

(4) ผลที่คาดว่าจะได้รับ

- (4.1) ผลผลิตปาล์มน้ำมันมีขีดความสามารถทางการแข่งขันสูง
- (4.2) ปาล์มน้ำมันสร้างรายได้ให้ภาคใต้มากขึ้น

6.3 โครงการพัฒนาลุ่มน้ำปากพนังและลุ่มน้ำทะเลสาบสงขลาเป็นอยู่ข้าวอยู่น้ำของภาคใต้

(1) หลักการและเหตุผล : พื้นที่ลุ่มน้ำปากพนังและลุ่มน้ำทะเลสาบสงขลาเป็นแหล่งผลิตข้าวที่สำคัญของภาคใต้จนได้รับการขนานนามว่า “อยู่ข้าว อยู่น้ำ” ของภาค แต่เนื่องจากอาชีพการทำนา มีผลตอบแทนต่ำ ประกอบกับการประสบปัญหาการขาดแคลนน้ำ จึงทำให้มีการปล่อยทิ้งที่นาให้เป็นที่รกร้างเป็นจำนวนมาก นอกจากนี้ยังมีการเปลี่ยนการใช้ที่นาไปปลูกยางพาราและปาล์มน้ำมันที่ให้ผลตอบแทนสูงกว่า ซึ่งจะกระทบต่อพื้นที่ผลิตอาหารของภาค จึงควรมีการฟื้นฟูอาชีพทำนาเพื่อใช้พื้นที่ให้เกิดประโยชน์สูงสุดและยังเป็นการเพิ่มความมั่นคงด้านอาหารให้แก่ภาคอีกด้วย

(2) วัตถุประสงค์

- (2.1) เพื่อเพิ่มผลผลิตข้าวในแหล่งผลิตข้าวที่สำคัญของภาคใต้
- (2.2) เพื่อเพิ่มรายได้แก่เกษตรกรผู้ผลิตข้าว

(3) แนวทางการดำเนินการ

- (3.1) กำหนดเขตพื้นที่ส่งเสริมการทำนาเพื่อพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานให้เพียงพอ
- (3.2) พัฒนาพันธุ์ข้าวให้มีผลผลิตสูง
- (3.3) พัฒนาเทคโนโลยีเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพและผลิตภาพการผลิต
- (3.4) พัฒนาโรงสีข้าวในระบบสหกรณ์

(4) ผลที่คาดว่าจะได้รับ

- (4.1) ชาวนามีความมั่นคงด้านอาชีพและรายได้มากขึ้น
- (4.2) พื้นที่ทำนาข้าวได้รับการคุ้มครองไม่ให้ถูกบุกรุกจากการใช้ประโยชน์รูปแบบอื่น

6.4 โครงการพัฒนาธุรกิจบริการกลุ่ม MICE และ Marina เกาะภูเก็ต

(1) หลักการและเหตุผล : ภูเก็ตเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่มีชื่อเสียงระดับโลก มีนักท่องเที่ยวเข้ามาท่องเที่ยวเป็นจำนวนมากในแต่ละปี และจากการพัฒนาที่ผ่านมาทำให้ภูเก็ตมีความพร้อมด้านบริการพื้นฐานและสิ่งอำนวยความสะดวกแก่นักท่องเที่ยวโดยเฉพาะบริการพื้นฐานด้าน ICT ที่สามารถพัฒนาต่อยอดให้เกิดการท่องเที่ยวรูปแบบใหม่ๆ ขึ้น เช่น การท่องเที่ยวกลุ่ม MICE และ Marina ที่จะช่วยเพิ่มความหลากหลายของกิจกรรมการท่องเที่ยวให้แก่เกาะภูเก็ตและเพื่อพัฒนาเป็นแหล่งท่องเที่ยวชั้นนำของโลก

(2) วัตถุประสงค์

เพื่อเพิ่มความหลากหลายของกิจกรรมการท่องเที่ยวของเกาะภูเก็ตที่จะสามารถสร้างรายได้ได้อย่างยั่งยืน

(3) แนวทางการดำเนินการ

- (3.1) กำหนดพื้นที่และส่งเสริมให้เกิดธุรกิจบริการกลุ่ม MICE และ Marina
- (3.2) พัฒนาคลการรองรับบริการรูปแบบใหม่ตามข้อ (1)
- (3.3) พัฒนาบริการพื้นฐานสนับสนุน

(4) ผลที่คาดว่าจะได้รับ

- (4.1) มีกิจกรรมที่สร้างรายได้การท่องเที่ยวของเกาะภูเก็ตมากขึ้น
- (4.2) ภูเก็ตได้รับการพัฒนาเป็นแหล่งท่องเที่ยวชั้นนำของโลก

6.5 โครงการพัฒนาอุตสาหกรรมอาหารฮาลาลในจังหวัดชายแดนภาคใต้

(1) **หลักการและเหตุผล :** จังหวัดชายแดนภาคใต้มีวัฒนธรรมสังคมที่เชื่อมโยงกับประเทศโลกมุสลิม ประกอบกับประชาชนส่วนใหญ่มีการประกอบอาชีพในภาคการเกษตร จึงสามารถใช้ผลผลิตการเกษตรทั้งที่มีอยู่ เช่น การประมง ผลไม้ และผลผลิตจากการส่งเสริมอาชีพขึ้นใหม่ เช่น การเลี้ยงปศุสัตว์ โดยเฉพาะ ไก่ แพะ โค เพื่อเป็นวัตถุดิบในอุตสาหกรรมผลิตสินค้าอาหารฮาลาลส่งไปจำหน่ายในประเทศโลกมุสลิม ซึ่งจะเป็นโอกาสในการพัฒนาการลงทุนและการสร้างงานสร้างอาชีพให้แก่ประชาชนได้ภายใต้สถานการณ์ปัจจุบัน

(2) วัตถุประสงค์

- (2.1) เพื่อขยายการลงทุนที่จะช่วยขับเคลื่อนเศรษฐกิจของจังหวัดชายแดนภาคใต้
- (2.2) เพื่อสร้างโอกาสการจ้างงานและการมีรายได้แก่ประชาชน

(3) แนวทางการดำเนินการ

- (3.1) พัฒนาการผลิตวัตถุดิบอุตสาหกรรมอาหารฮาลาล
- (3.2) พัฒนานิคมอุตสาหกรรมอาหารฮาลาล
- (3.3) พัฒนาศูนย์วิทยาศาสตร์อาหารฮาลาลในการตรวจรับรองมาตรฐานการผลิต
- (3.4) พัฒนาศูนย์การรองรับอุตสาหกรรมอาหารฮาลาล

(4) ผลที่คาดว่าจะได้รับ

- (4.1) มีการลงทุนใหม่ๆ ขึ้นในจังหวัดชายแดนภาคใต้
- (4.2) ประชาชนมีโอกาสการทำงานและมีรายได้มากขึ้น

6.6 โครงการแก้ปัญหาความยากจนเชิงบูรณาการในจังหวัดชายแดนภาคใต้

(1) **หลักการและเหตุผล :** กลุ่มจังหวัดชายแดนภาคใต้ โดยเฉพาะ 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ คือ ปัตตานี ยะลา นราธิวาส มีปัญหาความยากจนหนาแน่น โดยมีจำนวนคนจนกว่าร้อยละ 60 ของจำนวนคนจนรวมทั้งภาคใต้หรือประมาณ 3.7 แสนคน และเนื่องจากการเป็นพื้นที่ที่มีลักษณะทางวิถีชีวิตและวัฒนธรรมสังคมแตกต่างจากพื้นที่ส่วนอื่นของประเทศ ดังนั้นการแก้ไขปัญหาจึงจะต้องมีความสอดคล้องกับอัตลักษณ์ของพื้นที่

(2) วัตถุประสงค์

- (2.1) เพื่อศึกษาลักษณะและสาเหตุปัญหาความยากจนในจังหวัดชายแดนภาคใต้
- (2.2) เพื่อแก้ไขปัญหาความยากจนให้สอดคล้องกับวิถีชีวิตและความต้องการของประชาชนในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้

(3) แนวทางการดำเนินการ

จัดทำแผนปฏิบัติการแก้ไขปัญหาคอนกรีตเชิงบูรณาการทุกมิติเพื่อแก้ไขปัญหาแบบเบ็ดเสร็จที่ครอบคลุมทั้งปัญหาที่ดินทำกิน หนี้สิน ที่อยู่อาศัย ฯลฯ

(4) ผลที่คาดว่าจะได้รับ

คนยากจนได้รับการแก้ไขให้พ้นจากสภาพปัญหาคอนกรีตเชิงบูรณาการและมีคุณภาพชีวิตที่ดีเทียบเท่ากับพื้นที่อื่นๆ

6.7 โครงการพัฒนาแรงงานในจังหวัดชายแดนภาคใต้เพื่อไปทำงานในต่างประเทศ

(1) หลักการและเหตุผล : จังหวัดชายแดนภาคใต้มีปัญหาการว่างงานในระดับสูง ประกอบกับปัญหาการชะลอตัวทางเศรษฐกิจที่ได้รับผลกระทบจากเหตุการณ์ความไม่สงบได้ส่งผลเป็นปัญหาการว่างงานที่รุนแรงขึ้นและจากการสำรวจความต้องการมีงานทำของผู้ว่างงานมีผู้ประสงค์จะไปทำงานในต่างประเทศเป็นจำนวนมาก

(2) วัตถุประสงค์

- (2.1) เพื่อสร้างโอกาสการมีงานทำให้แก่ผู้ว่างงานในจังหวัดชายแดนภาคใต้
- (2.2) เพื่อป้องกันปัญหาเยาวชนได้รับการชักนำให้เกี่ยวข้องกับปัญหาความไม่สงบ

(3) แนวทางการดำเนินการ

- (3.1) สำรวจความต้องการแรงงานในต่างประเทศเพื่อจัดทำหลักสูตรฝึกอบรมแรงงาน
- (3.2) คัดเลือกผู้ว่างงานที่ประสงค์จะไปทำงานต่างประเทศเพื่อฝึกอบรมทักษะฝีมือ
- (3.3) จัดส่งแรงงานที่ได้รับการฝึกอบรมแล้วไปทำงาน
- (3.4) ติดตามผลเพื่อให้ความดูแลคุ้มครองแรงงานที่ไปทำงานต่างประเทศ

(4) ผลที่คาดว่าจะได้รับ

- (4.1) ผู้ว่างงานได้มีงานทำและมีความมั่นคงด้านรายได้
- (4.2) เปิดโลกทัศน์เยาวชนในพื้นที่ที่ไปทำงานต่างประเทศที่จะมีผลดีต่อการแก้ไขปัญหาจังหวัดชายแดนภาคใต้โดยรวม

6.8 โครงการพัฒนาข้าวสังข์หยดเป็นสินค้าเชิงสุขภาพ

(1) หลักการและเหตุผล : ข้าวสังข์หยดเป็นพันธุ์ข้าวท้องถิ่นของจังหวัดพัทลุง มีคุณค่าทางโภชนาการสูง โดยเฉพาะการมีองค์ประกอบของธาตุเหล็กสูงกว่าข้าวชนิดอื่นๆ ซึ่งมีศักยภาพในการผลิตเพื่อสินค้าเชิงสุขภาพที่มีมูลค่าสูง แต่เนื่องจากยังขาดการพัฒนาพันธุ์ข้าวให้มีผลผลิตสูง และขาดการส่งเสริมด้านการตลาดอย่างจริงจัง ทำให้เกษตรกรผู้ปลูกมีผลตอบแทนต่ำ จึงควรได้รับการพัฒนาให้เป็นสินค้าที่สร้างรายได้ให้กับภาคให้มากขึ้น

(2) วัตถุประสงค์

(2.1) เพื่อพัฒนาข้าวสังข์หยดให้เป็นสินค้าสำคัญของภาคใต้เช่นเดียวกับข้าวหอมมะลิของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

(2.2) เพื่อเพิ่มรายได้แก่เกษตรกรผู้ผลิตข้าว

(3) แนวทางการดำเนินการ

(3.1) กำหนดพื้นที่ส่งเสริมการปลูกข้าวสังข์หยดเพื่อพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานให้เพียงพอ

(3.2) พัฒนาพันธุ์ข้าวให้มีผลผลิตสูง

(3.3) จัดตั้งกลุ่มเกษตรกรเพื่อแปรรูปข้าวสังข์หยดเป็นสินค้าเชิงสุขภาพ

(4) ผลที่คาดว่าจะได้รับ

(4.1) เกษตรกรผู้ปลูกข้าวสังข์หยดมีความมั่นคงด้านอาชีพและรายได้มากขึ้น

(4.2) เพิ่มชนิดสินค้าที่สร้างรายได้ให้แก่ภาคใต้มากขึ้น

6.9 โครงการพัฒนาการผลิตสินค้าฮาลาลระดับชุมชนแบบครบวงจร

(1) หลักการและเหตุผล : ในจังหวัดชายแดนภาคใต้มีการผลิตสินค้าที่เป็นแหล่งจ้างงานสร้างรายได้ระดับชุมชนทั้งการแปรรูปผลิตผลการเกษตรเป็นสินค้าอาหารและการผลิตเสื้อผ้าเครื่องแต่งกายมุสลิมเป็นจำนวนมาก แต่เนื่องจากยังขาดการพัฒนาอย่างเป็นระบบ ทำให้สินค้าดังกล่าวยังมีมูลค่าไม่สูงมากนัก ซึ่งหากได้รับการพัฒนาให้เป็นสินค้าที่มีคุณภาพและมาตรฐานสูงขึ้นก็จะช่วยเพิ่มรายได้แก่ชุมชนได้อย่างมาก

(2) วัตถุประสงค์

(2.1) เพื่อพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานสินค้าชุมชนแบบครบวงจรที่จะช่วยเพิ่มมูลค่าให้สูงขึ้น

(2.2) เพื่อเพิ่มโอกาสการจ้างงานและการมีรายได้ที่สอดคล้องกับวิถีชีวิตของประชาชน

(3) แนวทางการดำเนินการ

(3.1) สำรวจความต้องการเพื่อสนับสนุนปัจจัยพื้นฐานที่จำเป็น

(3.2) พัฒนาทักษะผู้ผลิตเพื่อเพิ่มคุณภาพและมาตรฐานสินค้า

(3.3) พัฒนาการหีบห่อ

(3.4) พัฒนาช่องทางด้านการตลาด

(4) ผลที่คาดว่าจะได้รับ

ประชาชนในชนบทมีอาชีพเสริมและอาชีพทางเลือกในการเพิ่มรายได้

6.10 โครงการฟื้นฟูอ่าวปัตตานี

(1) **หลักการและเหตุผล :** อ่าวปัตตานีเป็นบริเวณที่ปากแม่น้ำปัตตานีบรรจบกับทะเลอ่าวไทย ซึ่งเป็นแหล่งที่มีการสะสมของธาตุอาหารชนิดต่างๆ ที่ไหลมาจากแม่น้ำปัตตานีและมีสภาพเหมาะสมต่อการเป็นแหล่งอาศัยของสัตว์น้ำและโดยเฉพาะการเป็นแหล่งเพาะฟักและอนุบาลสัตว์น้ำวัยอ่อน แต่ปัจจุบันอ่าวปัตตานีต้องประสบกับปัญหาความเสื่อมโทรม เนื่องจากความตื้นเขินจากการทับถมของตะกอนและการเป็นแหล่งรองรับน้ำเสียจากชุมชนเมืองและพื้นที่อุตสาหกรรมในจังหวัดปัตตานี ซึ่งกระทบต่อการประกอบอาชีพของชาวประมง โดยเฉพาะชาวประมงพื้นบ้านซึ่งเป็นกลุ่มอาชีพที่มีปัญหาความยากจนสูง จึงต้องเร่งแก้ไขปัญหาความเสื่อมโทรมของอ่าวปัตตานี

(2) วัตถุประสงค์

(2.1) เพื่อฟื้นฟูอ่าวปัตตานีให้เป็นแหล่งเพาะฟักและอนุบาลสัตว์น้ำวัยอ่อน ที่ส่งผลต่อเนื่องต่อการฟื้นฟูความอุดมสมบูรณ์ของทรัพยากรประมง

(2.2) เพื่อพัฒนาความมั่นคงด้านอาชีพและรายได้ของชาวประมงพื้นบ้าน

(3) แนวทางการดำเนินการ

(3.1) ขุดลอกบริเวณที่ตื้นเขิน

(3.2) ป้องกันการปล่อยน้ำเสียลงสู่อ่าวปัตตานี

(3.3) ปล่อยพันธุ์สัตว์น้ำเพื่อเพิ่มความอุดมสมบูรณ์

(3.4) ตรวจสอบคุณภาพน้ำในอ่าวอย่างต่อเนื่อง

(4) ผลที่คาดว่าจะได้รับ

ทรัพยากรประมงชายฝั่งมีความอุดมสมบูรณ์ขึ้นและจะส่งผลให้ชาวประมงมีรายได้เพิ่มขึ้น

6.11 โครงการฟื้นฟูการทำนาในพื้นที่นาร้างในจังหวัดชายแดนภาคใต้

(1) **หลักการและเหตุผล :** ในจังหวัดชายแดนภาคใต้มีพื้นที่ทำนาอยู่ในบริเวณลุ่มแม่น้ำปัตตานี และลุ่มแม่น้ำบางนรา ซึ่งมีการพัฒนาระบบชลประทานไว้ค่อนข้างสมบูรณ์ แต่เนื่องจากในช่วงที่ผ่านมาการทำนามีผลตอบแทนต่ำ ทำให้ชาวนาบางส่วนทิ้งอาชีพและอพยพไปทำงานในประเทศมาเลเซียทำให้ที่นาถูกทิ้งร้างเป็นจำนวนมาก ดังนั้นในสถานการณ์ปัจจุบันที่ราคาข้าวมีแนวโน้มสูงขึ้นจะเป็นโอกาสในการฟื้นฟูอาชีพการทำนาเพื่อใช้ประโยชน์ที่ดินให้คุ้มค่าและเป็นการช่วยลดการอพยพแรงงานไปทำงานในประเทศเพื่อนบ้านได้อีกด้วย

(2) วัตถุประสงค์

(2.1) เพื่อให้เกิดการใช้ประโยชน์ที่นาร้างในการผลิตข้าวที่จะช่วยเพิ่มความมั่นคงด้านอาหารให้แก่ภาค

(2.2) เพื่อฟื้นฟูอาชีพการทำนาที่จะช่วยลดการอพยพแรงงานไปทำงานในประเทศมาเลเซีย

(3) แนวทางการดำเนินการ

เพียงพอ

(3.1) กำหนดเขตพื้นที่ส่งเสริมการทำนาและพัฒนาบริการพื้นฐานที่จำเป็นให้

(3.2) พัฒนาพันธุ์ข้าวให้ มีผลผลิตสูงและมีคุณภาพ

(3.3) พัฒนาเทคโนโลยีและทักษะการประกอบอาชีพแก่ชาวนา

(3.4) ส่งเสริมการทำนาปีละ 2-3 ครั้ง

(4) ผลที่คาดว่าจะได้รับ

(4.1) พื้นที่นาที่ถูกรังไรได้ถูกใช้ประโยชน์ให้เกิดผลตอบแทนทางเศรษฐกิจ

(4.2) ประชาชนสามารถมีงานทำในท้องถิ่นของตนเองส่งผลดีกับความเข้มแข็งของครอบครัวและประสบปัญหาสังคมได้
